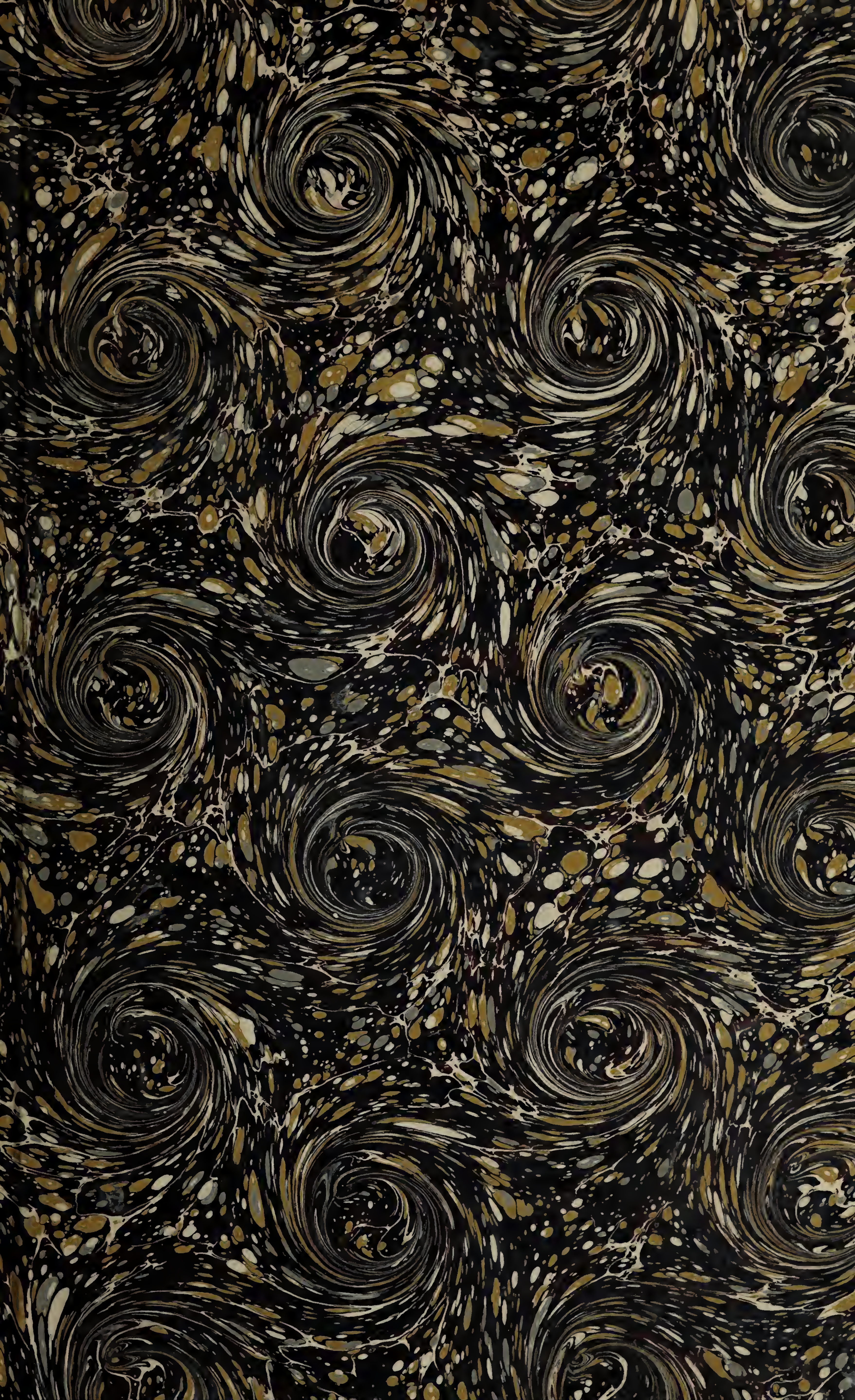

TOURNEFORTIUS
CONTRACTUS,
SUB FORMA
TABULARUM
SISTENS
INSTITUTIONES REI HERBARIÆ
JUXTA METHODUM MODERNORUM,

CUM
LABORATORIO PARISIENSI
EJUSDEM AUTORIS.

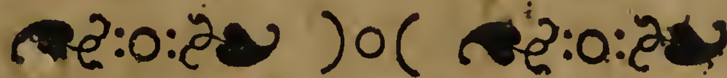
ACCEDIT
MATERIA MEDICA
A PAULO HERMANNO

IN CERTAS CLASSES CHARACTERERISTICAS REDACTA,

CUM
DUPLICI SCHEMATISMO,
EXCURSIONIBUS BOTANICIS ET HERBARIIS VIVIS CONFICIENDIS INSERVIENTE.

ACCURANTE

CHRISTOPHORO BERNHARDO VALENTINI.
M. B. Fil.

FRANCOFURTI AD MOENUM,
PROSTAT APUD JOHANNEM PHILIPPUM ANDREÆ.

ANNO MDCCXV.

P R Æ F A T I O.

BOtanicorum Studium ipſamque Rem Herbariam à tempore *Dioſcoridis* exiguum vel omninò nullum incrementum ſumſiſſe, non ſine causâ ſuo quondam tempore conqueſtus eſt *Helmontius*. Noſtris verò annis ſi rediret nunquam ſatis laudandum hoc Scholarum ſuſcitabulum, nullus dubito, quin de ſtatu Herbariorum exclamaturus ſit:

quantum mutatus ab illo!

Equidem negari nequit Antiquiſſimos, circa corticem magis quàm nucleum verſando, de ſolis nominibus, non verò de ſolidâ & diſtinctâ herbarum notitia fuiſſe ſolicitos, ut è *Galeni*, *Aetii*, *Æginetæ*, *Plin*[illegible]orumque ſcriptis elucelcit: & quamvis genuinus Plinii interpres *D.* [illegible], ut & *Dodonæus*, *Ruellius*, *Spigelius* fratresq; *Bauhini* exactiore[illegible]iſtoriam meditati partim, partim & aggreſſi ſint, è tanto [illegible] extricare non potuerunt, quum filo Modernorum Ari[illegible]haos informe & ſcopas ferè diſſolutas poſteris relique[illegible]erò *Fabius Columna* & *Andreas Cæſalpinus* tot plan[illegible]as claſſes certaque genera reduxerunt, eorumque veſtigia *M*[illegible], *Hermannus*, *Ammannus*, *Rivinus*, *Tournefort*, & alii preſſiu[illegible], dici non poteſt, quanta nunc facilitate, quantoque compendio vaſt[illegible] rei herbariæ campus abſolvi & percurri poſſit; & quamvis adhuc aliqua in methodo illorum diſcrepantia occurrat, ita ut hi genera plantarum è floribus, illi ex ſeminibus eorumque capſulis, iſti mox è floribus, mox è ſeminibus & fructibus, alii denique ex omnibus ſimul partibus ſumenda eſſe ſuadeant, diſcrimen tamen illud ita comparatum eſt, ut ceu bivia aut trivia ad regiam tandem viam redeuntia ad eundem Botanophilos ſcopum, h. e. ſolidam plantarum notitiam & dignotionem, deducere valeant. Hodegi loco ſervient *Inſtitutiones Rei Herbariæ Joſephi Pitton de Tournefort*, Aquiſextienſis, Doctoris Medici Pariſienſis, Academiæ Regiæ Scientiarum Socii, & in Horto Regio Botanices Profeſſoris, qui ſolertia laboreque indicibili notas plantarum characteriſticas in figuris æneis politiſſimis tam clarè & diſtinctè omnium oculis expoſuit, ut fungum pro cerebro & peponem pro corde habere dixeris, qui non ſtatim è primô illarum intuitu hanc Modernorum methodum addiſcere, plantarumque genera ex amuſſi diſtinguere valeat, dummodo vulgarium & cumprimis officinalium notitiam, per crebriores Excurſiones Botanicas & autopſiam, ſibi priùs comparaverit.

Quandoquidem verò liber hic ita comparatus ſit, ut partim ob nimium, quo venit, pretium ab omnibus Philiatris minus coëmi, partim ob utriusque voluminis molem in excurſionibus Botanicis, quas Herbationes vocant, ruri per montes, ſylvas & campos absque moleſtia circumportari non poſſit; hinc filio meo, natu majori, *Chriſtophoro Bernhardo Valentini*, animum ad ſtudium hocce applicanti, nuper autor fui, ut nucleum & medullam quaſi extrahendo quasvis Plantarum Claſſes ex Autore ſic in Tabulis diſponeret, ut uno ſtatim intuitu omnibus illarum generibus (literis obliquis ſeu curſivis expreſſis) ob oculos poſitis ſpecies ſubalternatæ (hinc inde quoque adjectæ) eò facilius addiſci & diſtingui poſſint. Ne verò ſterilis ſit comparata inde plantarum notitia, ſuaſi inſuper, ut notas characteriſticas, quêis univerſam Materiam Medicam diſtinxit Celeberrimus *Paulus Hermanni* in *Collegio MSC.* à multis in pretio habito, ſimilibus in Tabulis diſtingueret, ut ſimul plantarum vires, à *Simone Paulli* in *Quadripartito Botanico* & *Joh. Rajo* in *Hiſtoria Plantarum* longè elegantius quàm in Herbariis *Theodori Tabernæmontani, Matthioli, Loniceri, Tragi, Lobelii, Pancovii,* aliorumque traditas, addiſcere & in futurum uſum medicum ſibi firmiter imprimere valeret. Utroque inſtituto hoc ex voto ſuccedente, permiſi tandem ut *Præparationes Chymicas,* à *Turnefortio* in Collegio publico olim traditas, cum annotationibus & ætiologiis à me adjectis, ſubjungendo panopliam quaſi traderet, quâ medicamenta probatiſſima è ſimplicibus, in Tabulis enumeratis, ſolidè & rationabiliter præparari & in Praxi demum feliciter applicari poſſint ac debeant. *Figuræ æneæ* per adſcripta nomina ſeipſas explicabunt, exceptâ fortè majore in Tab. I. ubi Partes Florum ſiſtuntur in Flore Coronæ Imp. ita ut Num. 1. 2. 3. 4. 5. 6. deſignata *petala* alimentum capiant à *pedunculo* N[illegible] illudque inſtar viſcerum perficiendo *fructui* naſcenti Num. 8. ſup[illegible] ineptis humoris partibus per *ſtamina* ſeu vaſa excretoria Num. [illegible]3. 14. abeuntibus in *apices* ſeu receptacula 15. 16. 17. 1[illegible] circumponuntur *piſtillo* hîc extra florem eminenti. Tandem [illegible] nihil aliud eſt, quam baſis & nodus inferior florem firmans & defendens quaſi ab injuriis externis: neque aliud eſt, quam productio exterioris tunicæ in germine. His obſervatis plantarum characteres eorumque deſcriptiones, cuilibet Claſſi & Sectioni ab Autore præmiſſæ, facile poterunt intelligi. Ut verò in plantis ſponte pullulantibus inquirendis & colligendis eò felicius progredi, earumque locum natalem & florendi tempus accuratius obſervare poſſint Botanophili, addimus pro coronide duplicem Tabulam, quarum altera è *Laurembergio* & *Simone Paulli* formata, altera autem à Celeberrimo quondam Medico, *Theophilo Kentmanno,* conſignata, & Anno 1609. Giſſæ Haſſorum correctius & auctius edita eſt: quæ utraque cum utilitate, tum raritate LECTORI BENEVOLO ſe facile commendabit, quem cum omnigenæ proſperitatis apprecatione his optimè valere jubeo. *Dab. Giſſæ Heſſorum, die 20. April. A. 1715.*

MICHAEL BERNHARDUS VALENTINI,
Archiater & P. P. *Giſſenſ.*

PARTES FLORUM Simplicium.

Flos Campaniformis

Flos Campanif. tubulatus.

Flos Hypocrateriformis.

Flos Infundibuliformis.

Flos Rotatus.

Flos Cruciformis

Flos Caryophillæus.

Flos Rosaceus.

FLORES APETALI sive STAMINEI.

Flos Avenæ.

Flos Sparganii.

Flos Equiset.

…s Campaniformis.
globosus

Flos Liliaceus.

Flos Belladonnæ
Campaniformis
multifidus

Flores Compositi.

Flos Radiatus

Flos flosculosus.

Flos semiflosculosus.

Flores Anomali.

Flores Polypetali anomali.

Fl: Papilionaceus.

Flos Personatus.

Flores Monopetali anomali.

Flos Labiatus.

INSTITUTIONUM BOTANICARUM

CLASSIS I.

DE HERBIS FLORE MONOPETALO CAMPANIFORMI.

SECTIO

Herbæ Flore Monopetalo Campaniformi.

- 1. Cujus Piſtillum abit in fructum mollem & craſſiuſculum.
  - *Mandragora.*
  - *Belladonna.*
- 2. Piſtillum abit in fructum mollem & exiguum.
  - *Lilium convallium*
    - flore albo.
    - flore rubro.
  - *Polygonatum.*
  - *Ruſcus.*
- 3. Piſtillum abit in fructum ſiccum, ſeu teſtam unicapſularem in nonnullis, in aliis in multicapſularem.
  - *Ceriinthe.*
  - *Gentiana*
    - Major
    - Minor
      - cruciata.
      - gentianella.
  - *Hydrophyllon.*
  - *Soldanella.*
  - *Convolvulus.*
  - *Tithymalus.*
  - *Glaux.*
- 4. Cujus Piſtillum abit in unicum ſemen.
  - *Oxys,* ſeu Trifol. acetoſ.
  - *Rhabarbarum* ſ. Rhaponticum.
- 5. Piſtillum abit in fructum ex vaginulis aut folliculis conſtantem.
  - *Cotyledon.*
  - *Apocynum.*
  - *Periploca.*
  - *Aſclepias.*
- 6. è cujus fundo tubus exſurgit piſtillum excipiens, quod in fructum multicapſularem abit.
  - *Malva*
    - vulgar.
    - criſpa.
    - roſea.
  - *Althæa.*
  - *Alcea.*
  - *Malacoides.*
  - *Abutylon*
  - *Ketmia*
    - Alcea Veſicar.
    - Abelmoſch.
  - *Xylon.*
- 7. Cujus calyx abit in fructum plerumque carnoſum.
  - *Bryonia*
    - Vit. alb.
    - Momordica Ind. ſcand. ſ. fœt.
  - *Tamnus.*
  - *Sicyoides.*
  - *Momordica*
  - *Cucumis*
    - ſativ.
    - aſininus ſylveſtris.
  - *Pepo.*
  - *Melopepo.*
  - *Anguria.*
  - *Cucurbita.*
  - *Colocynthis.*
- 8. Cujus calyx abit in fructum ſiccum.
  - *Campanula*
    - Cervicaria.
    - Rapunc.
      - Hort.
      - Sylv.
    - Speculum Veneris.
  - *Rapunculus.*
- 9. Cujus calyx abit in fructum gemellum.
  - *Rubia.*
  - *Apparine.*
  - *Gallium.*
  - *Cruciata.*

CLASSIS II.

DE HERBIS FLORE MONOPETALO INFUNDIBULIFORMI ET ROTATO.

Herbæ Flore Monopetalo infundibuliformi & rotato.

SECTIO

1. Gaudens Flore infundibuliformi, cujus Piſtillum abit in fructum
   - *Quamoclit.*
   - *Menyanthes* — Trifol. pal. majus. / - - - fibrinum.
   - *Nicotiana.*
   - *Hyoſcyamus* — vulgar. / albus — major. / minor.
   - *Stramonium.*
   - *Pervinca.*
   - *Auricula Urſi.*
   - *Centaurium minus.*

2. Cujus Flos Hypocrateriformis, quoad piſtillum abit in fructum
   - *Androſace.*
   - *Primula Veris.*
   - *Plantago* — latifolia. / roſea. / anguſtifolia.
   - *Coronopus.*
   - *Pſyllium.*

3. Cujus Flos infundibuliformis, quoad calycem, abit in fructum
   - *Jalapa, ſeu Solanum Mexican.*
   - *Rubeola*
   - *Trachelium* — Cervicaria Valerian. / Pyramidalis.
   - *Valeriana.*
   - *Valerianella.*

4. Cujus Flos infundibulif. vel rotatus piſtillum alit 4. veluti embryonibus ſtipatum, in totidem ſemina abeuntibus & in calice matureſcentibus
   - *Borrago* — flore — cœruleo. / candido.
   - *Bugloſſum* — Cynogloſſum minus. / Anchuſa / Echioides — major. / minor.
   - *Aſperugo.*
   - *Echium.*
   - *Pulmonaria.*
   - *Lithoſpermum.*
   - *Symphytum* — majus / minus — tuberoſ. rad.
   - *Heliotropium.*
   - *Cynogloſſum.*
   - *Omphalodes.*

5. Flore infundibulif. & ſem. ſingular.
   - *Plumbago.*

6. Fl. rotato, cujus piſtillum abit in fructum ſiccum
   - *Lyſimachia* — Nummularia — major. / minor. / Ephemeron Spur. Lob.
   - *Samolus, ſeu Anagallis aquatica.*
   - *Veronica* — Pſeudo-Chamædris. / Lyſimachia Spicata.
   - *Chryſoſplenium.*
   - *Polemonium,* ſeu *Valeriana Græca.*
   - *Verbaſcum.*
   - *Blattaria.*

7. Fl. rotato, cujus piſtillum abit in fructum mollem
   - *Solanum.*
   - *Lycoperſicon,* ſeu *Poma amoris.*
   - *Alkekengi.*
   - *Melongena.*
   - *Capſicum.*
   - *Nymphoides.*
   - *Cyclamen.*
   - *Moſchatellina.*

8. Cujus calyx abit in fructum
   - *Pimpinella* — Major. / Minor — lævis. / hirſuta. / inodora.

A

CLASSIS III.

DE HERBIS ET SUFFRUTICIBUS FLORE MONOPETALO ANOMALO.

Herbæ Flore Monopetalo, Anomalo, in

- *Sect.* 1. Aurito vel cucullato.
  - *Arum*
    - non maculatum.
    - maculat. mac.
      - candid.
      - nigris.
  - *Dracunculus.*
  - *Arisarum*
    - latifolium.
    - triphyllum.
- 2. Tubulato in linguam desinente.
  - *Aristolochia*
    - rotunda.
    - longa
      - vera.
      - Hisp.
      - pistol.
  - *Rapuntium.*
- 3. Utrinque patente.
  - *Bignonia.*
  - *Digitalis*
    - Purpur.
    - Fl. candid.
    - Minim. Gratiola dicta.
    - Minor angustif.
  - *Pinguicula.*
  - *Scrophularia.*
- 4. Tubulato personato.
  - *Antirrhinum*
    - Vulg. maj.
    - Arvense.
  - *Linaria.*
  - *Asarina.*
  - *Pedicularis*
    - Purpur. vulg.
    - Lut. s. Crista Gall.
  - *Melampyrum.*
  - *Euphrasia*
    - Officin.
    - Min.
  - *Polygala.*
  - *Alhatoda.*
  - *Orobanche.*
- 5. In annulum desinente.
  - *Acanthus*
    - Sativus seu Branca urs.
    - Sylvest.

CLASSIS IV.

DE HERBIS ET SUFFRUTICIBUS FLORE MONOPETALO LABIATO.

Herbæ Flore Monopetalo Labiato, in

- *SECTIONE* 1. Habent labium ſuperius galeatum vel falcatum.
  - *Phlomis.*
  - *Horminum.*
  - *Sclarea.*
  - *Salvia*
    - Latifolia.
    - Tenuifolia.
    - Fol. variegat. ſ. picta.
  - *Dracocephalon.*
  - *Caſſida.*
  - *Brunella.*
- 2. Habent labium ſuperius cochlearis inſtar excavatum.
  - *Lamium*
    - album vulg.
    - purpureum.
  - *Moldavica* ſeu *Meliſſa Turcica.*
  - *Ballote.*
  - *Galeopſis*
    - Lamium maximum Sylv.
    - Urtica aculeata.
    - Sideritis arvenſis.
  - *Stachys.*
  - *Cardiaca.*
  - *Leonurus.*
  - *Molucca.*
  - *Pſeudodictamnus.*
  - *Mentha*, quo pertinet
    - Calamintha arv.
    - Pulegium.
  - *Marrubiaſtrum.*
  - *Lycopus.*
- 3. Habent labium ſuperius erectum.
  - *Syderitis.*
  - *Marrubium.*
  - *Meliſſa.*
  - *Calamintha*
    - Vulg. officin.
    - Pulegium Sylv.
    - Hedera terreſtris.
  - *Clinopodium.*
  - *Roſmarinus.*
  - *Thymus*, quo pertinet
    - Thymus vulg.
    - Serpentar. Virgin.
  - *Serpillum.*
  - *Satureja.*
  - *Thymbra.*
  - *Lavandula.*
  - *Origanum*, quod l.
    - Vulgar. & Sylv. vel Creticum ſeu Dictamnus Cret.
  - *Majorana.*
  - *Verbena.*
  - *Hyſſopus.*
  - *Stoechas.*
  - *Cataria.*
  - *Betonica.*
  - *Ocymum.*
- 4. Gaudent flore monopetalo unilabiato.
  - *Chamædris*, quò ref.
    - Scordium.
    - Salvia Sylv.
  - *Polium.*
  - *Teucrium.*
  - *Chamæpytis.*
  - *Bugula.*

CLAS.

CLASSIS V.

DE HERBIS FLORE POLYPETALO CRUCIFORMI.

Herbæ Flore Polypetalo Cruciformi gaudentes IX. habent Sectiones, quarum

1\. Est, cujus pistillum abit in fructum unicapsularem non siliquosum: *Jonthlaspi.* *Rapistrum.* *Myagrum.* *Isatis.* *Crambe*

2\. Cujus pistillum abit in fructum satis brevem, bifariam divisum, septo intermediô, respectu valvarum, ad perpendiculum obliquè positô: *Thlaspis,* quo (Bursa past. maj. Nasturtiol. Rosa de Jerich.) *Nasturtium.* *Thlaspidium.* *Cochlearia* (Lepid. glastif. Raph. Rustic.) *Lepidium.* *Bursa Past.*

3\. Cujus pistillum abit in fructum septo intermedio valvis parallelo, bifariam divisum: *Alysson.* *Alyssoides.* *Lunaria.*

4\. Cujus pistillum abit in fructum siliquosum, bicapsularem: *Brassica* (vulgaris. capitata. Sabauda. caulorapa asparagod. cauliflor.) *Leucojum.* *Hesperis.* *Turritis.* *Cardamine* (Nastnrt. prat. Nast. aquat.) *Dentaria.* *Sisymbrium* (Raphan. aquat. Sophia Med.) *Eruca.* *Sinapi.* *Erysimum.* *Rapa.* *Napus.* *Raphanus.*

5\. Cujus pistillum abit in siliquam articulosam: *Raphanistrum.* *Hypecoon.*

6\. Cujus pistillum abit in siliquam unicapsularem: *Chelidonium.* *Sinapistrum.* *Epimedium.*

7\. Cujus pistillum abit in fructum in terna aut quaterna loculamenta divisum: *Erucago.*

8\. Cujus pistillum abit in plurima semina in capitulum collecta: *Potamogeton* (Tribulus aquat. minor. Millefol. aquat.)

9\. Cujus pistillum abit in fructum mollem: *Herba Paris.*

CLASSIS VI.
DE
HERBIS FLORE ROSACEO.

Herbæ Flore Rosaceo IX. Genera habent, quorum

1. Est, cujus pistillum abit in fructum unicapsularem, bifariam transverse hiescentem.
   - *Amaranthus.*
   - *Portulaca.*

2. Cujus pistillum aut calyx abeunt in fructum unicapsularem.
   - *Papaver.*
   - *Argemone.*
   - *Anapodophyllon.*
   - *Opuntia.*
   - *Granadilla.*
   - *Murucuja.*
   - *Mitella.*
   - *Alsine* quô pertinet { Caryophyll. arvens. / Spergula.
   - *Alsinastrum.*
   - *Myosotis.*
   - *Ros Solis.*
   - *Parnassia.*
   - *Juncus.*
   - *Kali.*
   - *Telephium.*
   - *Helianthemum.*
   - *Androsæmum.*

3. Cujus pistillum abit in fructum plerumque bicapsularem.
   - *Geum.*
   - *Saxifragia.*
   - *Salicaria.*
   - *Glaucium* seu *Papav. Cornicul.*

4. Cujus pistillum abit in fructum multicapsularem.
   - *Hypericum.*
   - *Ascyrum.*
   - *Pyrola.*
   - *Damasonium.*
   - *Ruta.*
   - *Harmala.*
   - *Nigella.*
   - *Fabago.*
   - *Corchorus.*
   - *Cistus.*
   - *Nymphæa.*

5. Cujus pistillum abit in fructum, in quo veluti nidulantur semina.
   - *Nelumbo.*
   - *Capparis.*

6. Cujus pistillum abit in fructum ex plurimis veluti capsulis compositum.
   - *Sedum.*
   - *Anacampseros.*
   - *Ulmaria.*
   - *Barba Capra.*
   - *Fagonia.*
   - *Juncago.*
   - *Geranium.*
   - *Talictrum.*
   - *Butomus.*
   - *Helleborus*, sub quô Aconit. min.
   - *Veratrum.*
   - *Populago.*
   - *Pæonia.*
   - *Tribulus.*

7. Cujus pistillum abit in fructum ex plurimis seminibus in capitulum quoddam collectis compositum.
   - *Anemone.*
   - *Pulsatilla.*
   - *Ranunculus.*
   - *Filipendula.*
   - *Clematitis.*
   - *Caryophyllata.*
   - *Fragaria.*
   - *Pentaphyll.*
   - *Tormentill.*
   - *Pentaphyllodes.*

8. Cujus pistillum vel calyx abit in fructum mollem.
   - *Christophoriana.*
   - *Phytolacca.*
   - *Aralia.*
   - *Asparagus.*

9. Cujus calyx abit in fructum siccum.
   - *Cuminoides.*
   - *Circæa.*
   - *Agrimonia.*
   - *Agrimonoides.*
   - *Onagra.*
   - *Chamænerion.*

CLAS

CLASSIS VII.

DE HERBIS FLORE POLYPETALO ROSACEO UMBELLATO.

Herbæ Flore Monopetalo Rosaceo umbellato

- 1\. Circinatò diſpoſito, cujus calyx abit in duo ſemina exigua & ſtriata.
  - *Ammi.*
  - *Apium*
    - Petroſelin.
      - Vulg.
      - Maced.
    - Aniſum.
  - *Cicuta.*
  - *Carvi.*
  - *Phellandrium.*
  - *Bulbocaſtanum.*
  - *Daucus*
    - ſativus ſ. Paſtinaca tenuis.
    - ſylveſtris
  - *Sium.*
  - *Siſarum.*
  - *Tragoſelinum.*
  - *Buplevrum.*
- 2\. Circinatò diſpoſito, cujus calyx in 2. ſemina anguſta, oblonga & ſatis craſſa abit.
  - *Fœniculum*
    - Cumin. ſativ.
    - Seſeli Maſſil.
  - *Meum.*
  - *Oenanthe.*
  - *Angelica.*
  - *Aſtrantia.*
  - *Chærophyllum.*
  - *Myrrhis.*
- 3\. Circinatò diſpoſito, cujus calyx in 2. ſemina ſubrotunda & craſſiora abit.
  - *Smyrnium.*
  - *Coriandrum.*
- 4\. Circinatò diſpoſito, cujus calyx abit in 2. ſemina plana, ovata, ſatis ampla.
  - *Imperatoria.*
  - *Crithmum.*
  - *Anethum.*
  - *Peucedanum.*
- 5\. Circinatò diſpoſito, cujus calyx abit in 2. ſemina ovata, plana, ampla.
  - *Oreoſelinum.*
  - *Thysſelinum.*
  - *Paſtinaca* Latifolia
    - Sativ.
    - Sylv.
  - *Sphondylium.*
  - *Tordylium*
    - maj.
    - min. ſ. ſeſeli Cret.
  - *Ferula.*
  - *Thapſia.*
- 6\. Circinatò diſpoſito, cujus calyx abit in 2. ſemina ampla & profundis ſtriis excavata.
  - *Cicutaria.*
  - *Caucalis.*
  - *Liguſticum.*
  - *Laſerpitium.*
- 7\. Circinatò diſpoſito, cujus calyx abit in 2. ſemina cortice fungoſo obducta.
  - *Cachrys.*
- 8\. Circinatò diſpoſito, cujus calyx abit in 2. ſemina in caudam longam deſinentia.
  - *Scandix.*
- 9\. Flore umbellato, in capitulum conglobato.
  - *Sanicula.*
  - *Eryngium.*
  - *Hydrocotyle.*

CLASSIS VIII.

DE HERBIS FLORE POLYPETALO CARYOPHYLLÆO.

Herbæ Flore Polypetalo Caryophyllæo, cujus

- 1. Piſtillum abit in fructum.
  - *Caryophyllus*
    - ſimplex
      - hortenſis.
      - ſylveſtr.
        - maj.
        - muralis.
    - plenus
      - maximus.
      - Carthuſianorum.
  - *Lychnis*
    - coronaria.
    - viſcoſa.
    - ſylveſtris
      - Saponaria.
      - Flos cuculi.
  - *Cucubalus* vel Alſine baccifera.
  - *Linum*
    - ſativum, vulg. cœruleum.
    - perenne
      - majus.
      - minus.
    - arvenſe.
    - ſylveſtre.
    - maritimum.
    - pratenſe.
    - Luſitanicum.
    - Alpinum.
- 2. Piſtillum abit in ſemen calyce ipſo involutum.
  - *Statice*
    - Caryophyll. mont.
      - major.
      - minor.
      - minimus.
    - Caryophyllus Alpinus.
    - Luſitanica
      - Scorzon. fol.
      - fruticoſa.
      - capillar. fol.
  - *Limonium*
    - Maritimum
      - Majus.
      - Minus.
      - Minimum.
    - Fruticoſum.
    - Reticulatum.
    - Siculum.
    - Luſitanicum.
    - Hiſpanicum.
    - Valentinum.

CLAS-

CLASSIS IX.
DE
HERBIS FLORE LILIACEO.

Herbæ Flore Liliaceo

- 1. Monopetalo, in ſex partes ſecto, cujus piſtillum abit in fructum.
  - *Aſphodelus.*
  - *Lilio-Aſphodelus.*
  - *Hyacinthus.*
  - *Muſcari*, quo ref. Hyacinth.
    - Racemoſus.
    - Comoſus.
  - *Colchicum.*
- 2. Monopetalo, in ſex partes ſecto, cujus calyx abit in fructum.
  - *Crocus*
    - autumnalis
    - vernus.
  - *Narciſſus.*
  - *Iris*, quæ vel
    - hortenſis.
    - ſylv.
      - pratenſis.
      - paluſtris.
  - *Xiphion.*
  - *Siſyrinchium.*
  - *Gladiolus.*
  - *Aloë.*
  - *Cannacorus*
    - Canna Indica.
    - Curcuma.
- 3. Tripetalo.
  - *Ephemerum*, ſ. Phalangium Virginianum.
- 4. Hexapetalo, cujus piſtillum abit in fructum.
  - *Phalangium.*
  - *Liliaſtrum.*
  - *Lilium.*
  - *Lilio-Hyacinthus*, ſ. Hyac. ſtellatus fol. (& rad. lil.
  - *Corona Imperialis.*
  - *Tulipa.*
  - *Fritillaria.*
  - *Dens Canis.*
  - *Ornithogalum.*
  - *Porrum.*
  - *Cepa*, quò pertinet
    - ſativa
      - vulgaris.
      - foſſilis.
    - juncifol. ſ. allium ſylv.
  - *Allium.*
- 5. Ex petalis ſex compoſito, cujus calyx abit in fructum.
  - *Lilio-Narciſſus.*
  - *Narciſſo-Leucojum.*
  - *Bermudiana*, quæ vel iridis / palmæ fol.

CLASSIS X.

DE HERBIS FLORE POLYPETALO; PAPILIONACEO.

Herbæ Flore Polypetalo, Papilionaceo, cujus

- 1\. Piſtillum abit in ſiliquam unicapſularem & brevem.
  - *Glycyrrhiza.*
  - *Cicer.*
  - *Lens.*
  - *Onobrychis.*
  - *Vulneraria.*
  - *Dorycnium.*
- 2\. Piſtillum abit in ſiliquam unicapſularem longam.
  - *Faba,* quæ vel
    - major.
    - minor.
    - minima.
  - *Lupinus.*
  - *Orobus.*
  - *Piſum*
    - majus quadratum.
    - minus
      - hortenſe.
      - arvenſe fruct.
        - albo.
        - cœrul.
        - virid.
  - *Lathyrus.*
  - *Clymenum.*
  - *Ochrus.*
  - *Vicia.*
  - *Ervum.*
  - *Galega*, quæ vel
    - Vulgaris.
    - Africana.
    - Americana.
  - *Aſtragaloides.*
  - *Aphaca.*
- 3\. Piſtillum abit in ſiliquam articuloſam.
  - *Securidaca.*
  - *Ornithopodium.*
  - *Ferrum equinum.*
  - *Hedyſarum.*
  - *Scorpioides*, ſiliquis vel
    - lenibus.
    - aſperis.
- 4\. Foliis ternis.
  - *Lotus.*
  - *Trifolium.*
  - *Melilotus,* quò ref. Trifolium prat. luteum.
  - *Anonis.*
  - *Fœnumgræcum.*
  - *Medica.*
  - *Medicago.*
  - *Phaſeolus*
    - Vulgaris.
    - Americanus.
    - Braſilianus.
    - Ægyptiacus.
- 5\. Piſtillum abit in ſiliquam bicapſularem.
  - *Aſtragalus.*
  - *Tragacantha.*
  - *Pelecinus.*

CLAS-

CLASSIS XI.

DE HERBIS FLORE POLYPETALO ANOMALO.

Herbæ Flore Polypetalo Anomalo, cujus

- 1\. Piſtillum abit in fructum unicapſularem.
  - *Balſamina*
    - Fœmina.
    - Indica.
    - Noli me tangere.
  - *Viola*
    - Martia.
    - Flos Trinitatis.
  - *Fumaria*, quò ref.
    - Fum. Officin.
    - Radix cava.
  - *Capnoides.*
  - *Reſeda.*
  - *Luteola*
    - Salicis folio.
    - Luſitanica.
    - Pyrenaica.
- 2\. Piſtillum abit in fructum multicapſularem.
  - *Seſamoides.*
  - *Aconitum*, ſub quo
    - Napellus.
    - Antithora.
  - *Delphinium*, ad quod pertin.
    - Conſol.Reg.
    - Staphiſagr.
  - *Aquilegia.*
  - *Fraxinella.*
  - *Cardamindum*, ſ. Naſt. Indicum.
  - *Melianthus.*
  - *Corindum.*
- 3\. Calyx abit in fructum.
  - *Orchis*
    - Cynoſorchis.
    - Palma Chriſti.
  - *Helleborina.*
  - *Calceolus.*
  - *Limodorum.*
  - *Ophris*
    - bifolia.
    - \- - bulboſ.
    - trifolia.
    - paluſtris.
    - minima.
  - *Nidus avis*, ſ. Orobanche.

CLASSIS XII.
DE
HERBIS FLORE FLOSCULOSO.

Herbæ Flore Flosculoso

1. Sterili.
- *Xanthium*
  - Diosc. s. Lappa minor.
  - Canadense.
  - Lusitanicum.
- *Ambrosia.*
- *Gnaphalodes.*

2. Semine pappis instructo.
- *Carduus*, quò ref.
  - Jacea lutea.
  - Card. Mariæ.
- *Cynara.*
- *Jacea.*
- *Cyanus.*
- *Cirsium.*
- *Centaurium majus.*
- *Lappa*, cujus species Lappa
  - Major.
  - Maxima.
  - Montan.
- *Cnicus.*
- *Petasites*
  - Major s. vulgaris.
  - Minor.
- *Cacalia.*
- *Elychrysum.*
- *Filago.*
- *Conyza.*
- *Eupatorium.*
- *Senecio*
  - Vulgaris.
  - Americanus.

3. Semine pappis nequaquam instructo.
- *Carthamus.*
- *Absinthium*
  - Vulgare.
  - Ponticum.
- *Abrotanum.*
- *Artemisia.*
- *Santolina.*
- *Gnaphalium.*
- *Tanacetum*
  - vulg. luteum.
  - crispum.
  - hortens. seu mentha corymbifera.

4. Flosculis in lacinias æquales divisis & calyci proprio insidentibus.
- *Echinopus.*

5. Flosculis in lacinias inæquales ut plurimum divisis & calyci proprio insidentibus.
- *Scabiosa.*
- *Dipsacus*
  - sativus.
  - sylvester.
  - folio laciniato.
  - Gigantæus.
  - Indicus.
- *Globularia.*

CLASSIS XIII.

DE HERBIS FLORE SEMI-FLOSCULOSO.

Herbæ Flore Semi-Flosculoso

1. Semine Pappis instructo.
   - *Dens Leonis.*
   - *Hieracium*, quò
     - Pulmonaria Gallic.
     - Auric. muris Hispan.
   - *Lactuca*
     - vulg.
     - intybacea.
     - crispa.
     - sylvestr.
   - *Sonchus.*
   - *Chondrilla.*
   - *Zacintha*, s. Chondrilla Verrucaria.
   - *Scorzonera.*
   - *Tragopogon*
     - pratense
       - majus.
       - minus.
     - porri folio.
     - hirsutum.

2. Semine nullis Pappis instructo.
   - *Catanance* flore
     - plen. cærul.
     - lut.
       - latifol.
       - angustif.
   - *Hedypnois.*
   - *Cichorium*
     - sativum
       - latifol.
       - angustifol.
     - sylvest. officin.
   - *Lampsana.*
   - *Rhagadiolus.*
   - *Scolymus*
     - Chrysanthemus annuus.
     - Chrysanth. African.

CLASSIS XIV.
DE
HERBIS FLORE RADIATO.

Herbæ Flore Radiato

- 1. Semine Pappis instructo.
  - *Aster*
    - Atticus
      - vulgaris.
      - Alpinus.
    - arvensis.
  - *Virga aurea.*
  - *Jacobæa*
    - vulg.
    - Alpina.
    - Hispanica.
  - *Tussilago.*
  - *Doronicum.*
- 2. Seminibus capitulo foliato instructis.
  - *Tagetes* seu Flos Africanus
    - Major.
    - Minor.
  - *Corona Solis.*
- 3. Semine Pappis & Capitulis foliosis carente.
  - *Bellis*
    - hortens.
      - rubra.
      - varieg.
      - alba.
      - prolifera.
    - sylv.
  - *Chrysanthemum.*
  - *Leucanthemum*
    - Bellis major.
    - montan.
  - *Matricaria.*
  - *Chamomelum*
    - Vulgare.
    - Romanum.
  - *Cotula.*
  - *Buphthalmum.*
  - *Millefolium.*
  - *Ptarmica*
    - Vulgar. Pratens.
    - Alpina.
  - *Asteriscus.*
- 4. Seminibus in capsulâ reconditis.
  - *Caltha*
    - vulgaris.
    - Polyanthos.
- 5. Cujus discus ex petalis planis componitur.
  - *Xeranthemum.*
  - *Carlina*
    - Acaulos.
    - Caulescens.
    - Sylvestris.

CLASSIS XV.

DE

HERBIS FLORE APETALO ſ. STAMINEO.

Herbæ Flore Apetalo ſ. Stamineo

- 1. Cujus calycis poſterior pars abit in fructum.
  - *Aſarum*
    - Dodon.
    - Americanum.
    - Virginianum.
  - *Beta*
    - alba.
    - rubra
      - major.
      - minor.
- 2. Cujus piſtillum abit in ſemen calyce obvolutum.
  - *Acetoſa.*
  - *Lapathum.*
  - *Atriplex*, quæ vel
    - hortenſis
    - ſylveſtris.
      - alba.
      - rubra.
  - *Chenopodium*, ad quod pert.
    - Botrys.
    - Bonus Henr.
  - *Blitum.*
  - *Herniaria.*
  - *Paronychia*
    - Narbonenſis.
    - Hiſpanica
      - Supina.
      - fruticoſ.
    - Luſitanica.
  - *Alchimilla.*
  - *Parietaria.*
  - *Perſicaria*
    - mitis
      - maculoſa.
      - non maculoſa.
    - urens ſ. Hydropiper.
  - *Polygonum.*
  - *Fagopyrum.*
  - *Biſtorta*
    - Vulg. major & med.
    - Alpina
      - maxima.
      - media.
      - minor.
- 3. Apetalo, quæ Cereales appellantur, earumque affines.
  - *Triticum.*
  - *Secale*
    - vernum, vel minus C. B.
    - hybernum, vel majus C. B.
  - *Hordeum.*
  - *Oryza.*
  - *Avena*
    - alba, ſeu vulgaris.
    - nigra tenuior.
  - *Milium.*
  - *Panicum.*
  - *Gramen*
    - Loliaceum.
    - Spicatum.
    - Dactylon.
    - Paniculatum.
    - Avenaceum.
  - *Arundo.*
- 4. Apetalo in capitulum ſquamoſum collecto.
  - *Cyperus*
    - Rotundus, vulg. C. B.
    - Americanus.
    - Orientalis.
  - *Scirpus.*
- 5. Apetalo in eadem planta à floribus ſejuncto.
  - *Cyperoides.*
  - *Typha* paluſtris
    - major.
    - media.
    - minor.
  - *Sparganium.*
  - *Mays.*
  - *Lacryma Jobi.*
  - *Ricinus*, qui vel
    - Vulgaris.
    - American.
    - African.
    - Zeylanicus.
- 6. Apetal. quarum aliæ in eodem genere floribus, aliæ verò fructibus plerunque donantur.
  - *Equiſetum.*
  - *Spinacia.*
  - *Mercurialis*
    - teſticulata ſ. mas.
    - ſpicata ſ. fœmin.
  - *Urtica.*
  - *Cannabis.*
  - *Lupulus*
    - Mas.
    - fœmin.

CLASSIS XVI.

DE
HERBIS QVÆ FLORIBUS CARENT, ET SEMINE DONANTUR.

Herbæ, quæ Floribus carent, & semine donantur.

- 1. Quarum fructus foliis innascuntur.
  - *Filix*
    - Arborescens.
    - Ramosa.
    - Non ramosa.
  - *Lonchitis*
    - aspera
      - major.
      - minor, seu adianth. nigr.
    - glabra.
  - *Trichomanes.*
  - *Polypodium*
    - vulgare.
    - minus.
    - majus fol.
      - acuto.
      - serrato.
  - *Ruta muraria.*
  - *Filicula*
    - fontana
      - major s. adianth. alb.
      - minor.
    - montana.
  - *Adiantum* seu Capillus Veneris.
  - *Asplenium*
    - Offic. Ceterach.
    - ramosum.
    - villosum.
    - crispum.
  - *Lingua Cervina.*
  - *Hemionitis*
    - vulgaris.
    - peregrina Clus.
    - Lusitan.
    - maxima
      - trifol.
      - quinquefol.
    - varia.
- 2. Quarum semina foliis non innascuntur.
  - *Osmunda*
    - Filix florida.
    - Lunaria racemosa.
    - Lonchit. hirsuta.
    - Adianthum Saxosum.
  - *Ophioglossum*
    - vulgare.
    - fol. anguloso.
    - minus.
    - bilingue
      - majus.
      - med.
      - minus.
    - palmatū.
    - cordiforme.
  - *Lichen*
    - arboreus.
    - saxatilis
    - pyxidatus
      - maj.
      - min.

CLASSIS XVII.

DE HERBIS QUARUM FLORES ET FRUCTUS vulgò DESIDERANTUR.

Herbæ, quarum Flores & Fructus vulgò desiderantur, sunt

- 1. Herbæ terrestres floribus & fructibus vulgò destitutæ
  - *Muscus*
    - capillaceus.
    - squamosus.
    - pennatus.
  - *Fungus.*
  - *Fungoides*, quo pertinent
    - Fungi Seminiferi
    - Pezicæ.
  - *Boletus.*
  - *Agaricus*
    - Officin. è Larice.
    - Pedis equini facie.
    - Auricul. formâ s. Aur. Jud.
  - *Lycoperdon*
    - maximum, Chir. Bovista.
    - medium.
    - pulverulentum.
  - *Coralloides.*
  - *Tubera.*
    - Matth.
    - Testiculorum form.
- 2. Herbæ Marinæ aut fluviatiles floribus & fructibus vulgò carentes.
  - *Fucus.*
  - *Alga*
    - angustifolia Vitriariorum.
    - graminea
      - minor.
      - seminifera.
    - fluviatilis.
    - capillacea.
  - *Acetabulum.*
  - *Corallina*
    - fistulosa.
    - geniculata.
    - muscosa &c.
  - *Corallium*
    - album.
    - flavum.
    - rubrum
      - intens.
      - ros. col.
  - *Madrepora.*
  - *Lithophyton*
    - Corallium nigrum s. antip.
    - frutic. marin.
  - *Tubularia.*
  - *Spongia*
    - compressa
      - magna
      - exig. form.
    - globosa.
    - ramosa.
    - villosa.
    - Americana.
  - *Eschara.*
  - *Alcyonium*
    - durum.
    - molle.
    - stuposum.
    - tuberosum.
    - vermiculatum.

CLASSIS XVIII.
DE
ARBORIBUS ET FRUTICIBUS FLORE APETALO.

Arbores & Frutices Flore Apetalo

- 1. Cum fructu conjuncto.
  - *Fraxinus*
    - Excelsior.
    - humilior.
    - rotundiore fol.
    - florifera.
  - *Siliqua*
    - non edulis.
    - edulis
      - communis.
      - fructu breviori.
      - fruct. vario.
- 2. In eadem plantâ à fructu separato.
  - *Buxus*
    - maxim. arboresc.
    - major.
    - minor.
    - fol.
      - longior.
      - rotund.
  - *Empetrum*
    - Montanum.
    - Lusitanicum.
- 3. Quorum alii in eodem genere floribus, alii verò fructibus plerumque donantur.
  - *Terebinthus*
    - Vulgaris.
    - Peregrin. fruct.
      - maj.
      - min.
    - Indica.
    - Pistacia Trifol.
    - Cappadocica.
    - Americana.
  - *Lentiscus*
    - Vulgaris.
    - Angustifol.

CLASSIS XIX.

DE ARBORIBUS ET FRUTICIBUS FLORE AMENTACEO.

Arbores & Frutices Flore Amentaceo

- 1. In eadem arbore à fructu osseo separato.
  - *Nux*
    - Vulgaris seu Regia.
    - caballina fr. max.
    - fragilis.
    - bifera &c.
    - fructu perdurô.
  - *Corylus.*
  - *Carpinus.*
- 2. In eadem arbore plerumque separato à fructu, cujus involucrum coriaceum est.
  - *Quercus*
    - Vulg. pedic.
      - brevi.
      - longo.
    - Burgundica.
    - parva
      - Phagus Græcor.
      - Pumila Clus.
    - Fol. muricatus, ut robur.
  - *Ilex.*
  - *Suber.*
  - *Fagus.*
  - *Castanea*
    - sativa, major.
    - sylvestris.
    - humilis.
    - Americana.
- 3. In eadem arbore separato à fructu squamoso.
  - *Abies.*
  - *Pinus.*
  - *Laryx.*
    - Conifera fol. decid.
    - Oriental. s. Cedrus Liban.
    - Americana.
  - *Thuja.*
  - *Cupressus*
    - Plinii
      - Mas.
      - Fœmina.
    - Lusitanica.
  - *Alnus.*
  - *Betula.*
- 4. In eadem arbore separato à fructu molli.
  - *Cedrus*
    - folio cupress.
      - maj.
      - med.
    - Hispanica.
  - *Juniperus.*
  - *Taxus.*
  - *Morus* fruct.
    - nigro.
    - albo.
- 5. In eadem arbore separato à fructu sicco.
  - *Platanus*
    - Orientalis.
    - Occidentalis.
- 6. Quorum alii in eodem genere florum tantum, alii verò fructibus solis plerumque donantur.
  - *Salix.*
  - *Populus*
    - alba
      - maj. fol.
      - min. fol.
    - nigra.
    - tremula.

CLASSIS XX.

DE ARBORIBUS ET FRUTICIBUS FLORE MONOPETALO.

Arbores & Frutices Flore Monopetalo, cujus

- 1. Piſtillum abit in fructum mollem ſeminibus calloſis fœtum.
  - *Rhamnus*
    - Catharcticus.
    - Hiſpanicus.
  - *Thymelæa.*
  - *Alaternus.*
  - *Phyllyrea.*
  - *Liguſtrum*
    - Germanicum.
    - Variegatum.
    - Americanum.
  - *Laurus.*
  - *Jaſminum.*
  - *Arbutus*
    - folio ſerrato.
    - fructu turbinato.
- 2. Piſtillum abit in fructum ſeminibus oſſeis fœtum.
  - *Olea.*
  - *Styrax.*
  - *Uva Urſi.*
  - *Aquifolium.*
  - *Guajacana*
    - anguſtifolia.
    - latifolia.
- 3. Piſtillum abit in fructum membranaceum.
  - *Ulmus*
    - campeſtris.
    - folio
      - ſcabro
        - latifol.
        - anguſt.
      - glabro.
- 4. Piſtillum abit in fructum multicapſularem.
  - *Lilac.*
    - Liguſt. fol. cærulea.
    - Syringa fl. cærul.
    - fol. laciniat.
  - *Erica.*
  - *Vitex* ſ. Agnus caſtus
    - latifol.
    - anguſt.
  - *Chamærhodendron.*
- 5. Piſtillum abit in fructum ſiliquoſum.
  - *Nerion*
    - flor.
      - rubeſc.
      - albis.
    - Indic.
    - American.
  - *Acacia.*
  - *Mimoſa.*
- 6. Calyx abit in baccam.
  - *Sambucus*
    - vulgar.
    - racemoſa rubra.
    - herbacea ſ. Ebulus.
  - *Opulus* ſ. ſamb.
    - aquat.
    - roſea.
  - *Viburnum.*
  - *Tinus.*
  - *Vitis idæa* ſ. myrtilli
    - nigr.
    - rubr.
  - *Caprifolium.*
  - *Periclymenon.*
  - *Chamæceraſus.*
  - *Xyloſteon.*
- 7. Flore monopetalo à fructu ſeparato.
  - *Viſcum* baccis
    - alb.
    - rubr.

CLASSIS XXI.
DE ARBORIBUS ET FRUTICIBUS FLORE ROSACEO.

Arbores & Frutices Flore Rosaceo, cujus

- 1. Pistillum abit in fructum unicapsularem.
  - *Cotinus.*
  - *Toxicodendron.*
  - *Rhus.*
  - *Tilia* folio
    - maj. f. til. vulgar.
    - min.
    - molliter hirsut.
  - *Hippocastanum.*
- 2. Pistillum abit in baccam, vel singularem, vel multiplicem.
  - *Celtis.*
  - *Frangula.*
  - *Hedera*
    - Communis.
    - Poëtica.
    - Americana.
  - *Vitis.*
  - *Berberis.*
  - *Rubus*
    - vulg.
    - idæus fr.
      - alb.
      - rubr.
- 3. Pistillum abit in fructum multicapsularem.
  - *Acer.*
  - *Staphylodendron*
    - vulgar.
    - trifolium.
  - *Paliurus.*
  - *Azederach.*
  - *Evonymus.*
  - *Syringa* alba
    - flor. simpl.
    - flor. plen.
- 4. Pistillum abit in fructum ex siliculis in capitulum congestis compositum.
  - *Spiræa.*
- 5. Pistillum abit in siliquam.
  - *Senna*
    - Alexandrina acut. fol.
    - Florentina obtus.
    - Americana.
  - *Poinciana.*
  - *Cassia.*
- 6. Pistillum abit in fructum carnosum, seminibus callosis fœtum.
  - *Aurantium*
    - vulg.
      - dulc.
      - acr.
        - med.
    - sylvestr.
    - fœtiferum.
      - simpl.
      - multipl.
    - Sinense.
  - *Citreum.*
  - *Limon.*
- 7. Pistillum abit in fructum ossiculo fœtum.
  - *Prunus.*
  - *Armeniaca* fruct.
    - majori.
    - medio.
    - minori.
  - *Persica.*
  - *Cerasus.*
  - *Amygdalus*
    - sativ.
      - dulc.
        - dur.
        - frag.
      - amar.
    - Indica varia.
  - *Zizyphus.*
  - *Lauro-Cerasus.*
- 8. Calyx abit in fructum seminibus callosis fœtum.
  - *Pyrus.*
  - *Cydonia* fructu
    - oblong.
    - rotund.
  - *Cratægus.*
  - *Sorbus.*
  - *Malus.*
  - *Punica* flor.
    - simpl.
    - pleno f. Balaust.
  - *Rosa.*
  - *Grossularia.*
  - *Myrtus.*
- 9. Calyx abit in fructum ossiculis fœtum.
  - *Cornus*
    - hortensis.
    - sylvester.
  - *Mespilus.*

CLASSIS XXII.

DE ARBORIBUS ET FRUTICIBUS FLORE PAPILIONACEO.

Arbores & Frutices Flore Papilionaceo gaudent vel

- 1. Foliis ſingularibus, alternô aut verticillato ordine diſpoſitis, ut
  - *Crotalar.*
    - Aſiatica
      - folio verruc.
      - fol. cordiform.
    - Africana.
    - Americana.
    - Indiæ Orient.
  - *Geniſta.*
  - *Spartium.*
  - *Geniſta-Spartium.*
  - *Erinacea*
    - Cretica.
    - Hiſpanica.
  - *Geniſtella.*
  - *Siliquaſtrum*
    - Judaic. arb.
    - flore albo.
    - amplioribus ſiliq.
    - Canadenſe.
- 2. Flore leguminoſo, folio terno ſingulis pedunculis innateſcente, ut
  - *Anagyris* fœtid.
    - Vera.
    - Cretica.
  - *Cytiſus.*
  - *Cytiſo-Geniſta*
    - flore alb.
    - flor. lut.
    - Luſitanica.
- 3. Foliis per conjugationes coſtæ plerumque innaſcentibus.
  - *Pſeudo-Acacia*
    - Vulgaris Spin.
    - American.
  - *Colutea.*
  - *Emerus*
    - major.
    - humilior.
  - *Coronilla.*
  - *Barba Jovis*
    - pulchre lucens.
    - pumila villoſ.
    - Lagopoides.
    - Hiſpanica.
    - Luſitanica.
    - Ind. Orient.

D. PAULI HERMANNI CHARACTERISMI MATERIÆ MEDICÆ.

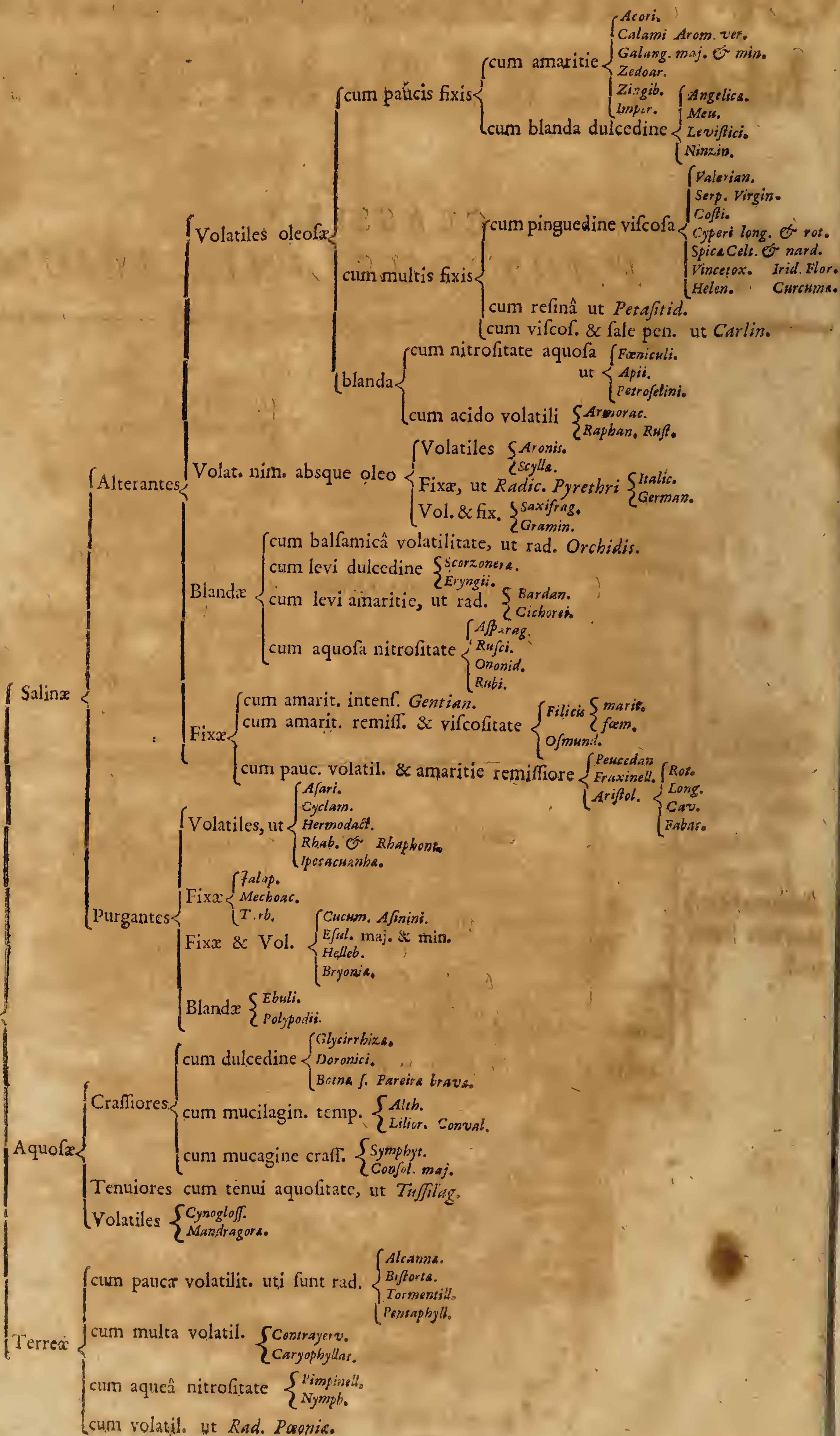
CLASSIS I. DE PARTIBUS ANIMALIUM.

Animalium partes sunt vel

- Salinæ
  - cum multis terreis particulis.
    - *Cornu Cervi.*
    - *Cranium humanum.*
    - *Ebur.*
    - *Unicornu.*
    - *Ungula Alcis.*
    - *Blatta Byzantina.*
    - *Oculi 69.*
    - *Mandibulæ Luc. piscis.*
    - *Dentes Apri.*
    - *Os Sepiæ.*
    - *Sanguis Hirci.*
    - *Mumia.*
    - *Margarit.*
    - *Bezoar*
      - Orientale.
      - Occident.
    - *Entali.*
    - *Dentali.*
    - *Umbilicus Veneris.*
  - cum odore fragranti.
    - *Moschus.*
    - *Zibethum* (cum ping.)
    - *Castoreum* (cum ping.)
    - *Sperma Ceti* (cum ping.)
  - Blandiores.
    - *Scincus.*
    - *Lumbrici.*
    - *Sanguisugæ.*
  - Acerrimæ Causticæ
    - *Cantharides,*
- Oleosæ Crassæ
  - *Ichtyocolla.*
  - *Adipes* cum pauc. vol.
- Terreæ, ut *Serici follic.* c. pauc. vol.

CLASSIS II.

DE RADICIBUS.

Radices sunt vel

- Salinæ
  - Alterantes
    - Volatiles oleosæ
      - cum paucis fixis
        - cum amaritie: *Acori. Calami Arom. ver. Galang. maj. & min. Zedoar. Zingib. Imper.*
        - cum blanda dulcedine: *Angelicæ. Meu. Levistici. Ninzin.*
      - cum multis fixis
        - cum pinguedine viscosa: *Valerian. Serp. Virgin. Costi. Cyperi long. & rot. Spicæ Celt. & nard. Vincetox. Irid. Flor. Helen. Curcumæ.*
        - cum resinâ ut *Petasitid.*
        - cum viscos. & sale pen. ut *Carlin.*
      - blanda
        - cum nitrositate aquosa ut: *Fœniculi. Apii. Petroselini.*
        - cum acido volatili: *Armorac. Raphan. Rust.*
    - Volat. nim. absque oleo
      - Volatiles: *Aronis. Scyllæ.*
      - Fixæ, ut *Radic. Pyrethri*: *Italic. German.*
      - Vol. & fix.: *Saxifrag. Gramin.*
    - Blandæ
      - cum balsamicâ volatilitate, ut rad. *Orchidis.*
      - cum levi dulcedine: *Scorzoneræ. Eryngii.*
      - cum levi amaritie, ut rad.: *Bardan. Cichorei.*
      - cum aquosa nitrositate: *Asparag. Rusci. Ononid. Rubi.*
    - Fixæ
      - cum amarit. intens. *Gentian.*
      - cum amarit. remiss. & viscositate: *Filicis* (*marit. fœm.*), *Osmund.*
      - cum pauc. volatil. & amaritie remissiore: *Peucedan. Fraxinell. Aristol.* (*Rot. Long. Cav. Fabac.*)
  - Purgantes
    - Volatiles, ut: *Asari. Cyclam. Hermodact. Rhab. & Rhaphont. Ipecacuanhæ.*
    - Fixæ: *Jalap. Mechoac. Turb.*
    - Fixæ & Vol.: *Cucum. Asinini. Esul.* maj. & min. *Helleb. Bryoniæ.*
    - Blandæ: *Ebuli. Polypodii.*
- Aquosæ
  - Crassiores
    - cum dulcedine: *Glycirrhizæ. Doronici. Botnæ s. Pareiræ bravæ.*
    - cum mucilagin. temp.: *Alth. Lilior. Conval.*
    - cum mucagine crass.: *Symphyt. Consol. maj.*
  - Tenuiores cum tenui aquositate, ut *Tussilag.*
  - Volatiles: *Cynogloss. Mandragoræ.*
- Terreæ
  - cum pauca volatilit. uti sunt rad.: *Alcannæ. Bistortæ. Tormentill. Pentaphyll.*
  - cum multa volatil.: *Contrayerv. Caryophyllat.*
  - cum aqueâ nitrositate: *Pimpinell. Nymph.*
  - cum volatil. ut *Rad. Pæoniæ.*

CLAS-

CLASSIS III.
DE HERBIS.

Herbæ sunt vel

- 1. Aquosæ crassæ, seu Mucilaginosæ
  - *Althæa.*
  - *Malva.*
  - *Tussilago.*
  - *Verbascum.*
- 2. Salinæ, quæ vel
  - Volatiles & Oleosæ
    - cum acredine intensiss.
      - *Origanum.*
      - *Majorana.*
      - *Serpillum.*
      - *Thymus.*
      - *Satureja.*
    - cum acredine minori
      - *Melissa.*
      - *Gallitrichon* s. *Horminum.*
    - cum paucis fixis
      - *Rosmarinus.*
      - *Salvia.*
      - *Mentha*
        - *aquatica.*
        - *crispa.*
      - *Menthastrum.*
      - *Nepeta.*
      - *Calamintha.*
      - *Pulegium.*
      - *Eupatorium.*
      - *Hyssopus.*
      - *Polium.*
      - *Dictamnus Creticus.*
    - cum multis fixis
      - *Matricaria.*
      - *Artemisia.*
      - *Schœnanthum.*
      - *Abrotanum.*
      - *Marrubium.*
      - *Ruta.*
      - *Sabina.*
      - *Tanacetum*
        - *Pontic.*
        - *Roman.*
      - *Absinthium.*
    - cum resina vol.
      - *Chamæpithis.*
      - *Botrys.*
      - *Folia Lauri.*
  - Blandæ
    - cum vol. pauc.
      - *Agrimonia.*
      - *Thea.*
      - *Betonica.*
      - *Chamædris.*
      - *Ribesium nigrum.*
    - cum terr. & pauciss. vol.
      - *Veronica.*
      - *Hedera terrestris.*
      - *Pimpinella.*
      - *Euphragia.*
      - *Hypericum.*
  - Volat. spirituosiss. cum acid. vol.
    - *Cochlearia.*
    - *Nasturt.*
  - Volatiles acres
    - *Erysimum.*
    - *Persicaria.*
    - *Cuscuta.*
    - *Epithymum* c. pauc. laxant.
  - Fixæ cum pauca volatil.
    - *Centaur. min.*
    - *Card. Bened.*
    - *Fumaria.*
    - *Scordium.*
    - *Lupulus.*
  - Purgant.
    - Volatil.
      - *Fol. Sennæ.*
    - Fixæ cum pauc. vol.
      - *Soldanella.*
      - *Gratiola.*
      - *Nicotian.*
  - Laxantes
    - *Mercurialis.*
    - *Parietaria.*
    - *Violaria.*
- 3. Terreæ
  - *Cauda Equina.*
  - *Muscus.*
  - *Pulmonaria.*
  - *Solidag.*
  - *Virga aurea.*
  - *Bursa Pastoris.*
  - *Verbena.*
  - *Fol. quercus.*
  - *Pyrola.*
  - *Sanicula.*
  - *Alchymilla.*
  - *Pilosella.*
  - *Polygonum.*
  - *Adianthum.*
  - *Capill.* ♀.
  - *Polytrichon.*
  - *Ceterach.*
  - *Psyllitis.*

CLASSIS IV.
DE FLORIBUS.

Flores sunt vel

- Salini
  - Volatiles Oleosi
    - *Lavendulæ.*
    - *Rosmarini.*
    - *Salviæ.*
    - *Chamomilla*
      - *Roman.*
      - *vulgar.*
    - *Croci.*
    - *Schœnanthi.*
    - *Stœchadis.*
  - Spirituosi blandi
    - *Caryophyll.* s. *Tunic.*
    - *Liliorum Convallium.*
    - *Tiliæ.*
    - *Betonicæ.*
  - Acres vol. & fix.
    - *Cheiri.*
    - *Calendul. c. amar.*
  - Mucilaginosi
    - cum ⊖. vol. pauco
      - *Melilot. bland.*
      - *Sambuc.*
    - cum ⊖. fol. & fix.
      - *Papaver.*
      - *Pœon.*
    - cum mucilag. crass.
      - *Malv. hortens.*
      - *Verbasc.*
- Aquosi tenues
  - *Borrag.*
  - *Bugloss.*
  - *Cyani.*
  - *Violarum c.* ⊖. *vol.*
- Terrei
  - çum volatilitate
    - *Nymphaæ.*
    - *Rosarum.*
  - cum austeritate
    - *Balaustiorum.*

CLASSIS V.

DE FRUCTIBUS ET SEMINIBUS.

Fructus & Semina sunt vel

- Aquosa
  - Tenuia
    - 4. frigid.
      - maj.
      - min.
    - Plantaginis.
    - Intybi.
  - Crassiuscula
    - Alth. & Malvæ.
    - Aquilegiæ.
    - Hyperici c. Ref.
    - Lin. cum 🝆.
    - Fœnugræc. c. vol.
    - Orobi. Cicer. Lupin.
    - Fabæ.
  - cum mucagine vol.
    - Hyosciami.
    - Papaver
      - alb.
      - nigr.
    - Pœoniæ.
- Terrea
  - cum austeritate
    - Gallæ & Gland.
    - Sumach.
    - Mespilus.
    - Nux cupr.
    - Bacc. Myrth.
    - Cydon.
- Salina, quæ vel - - - -
  - Alterantia Volatilia
    - cum subtili 🝆 acriore
      - Aromata
        - Caryophylli.
        - Antophylli.
        - Amomum Plin.
        - Macis & Nux moschat.
        - Cubebæ.
        - Cardamom.
        - Piper
          - rot.
          - long.
        - Grana Paradys.
      - Ammi.
      - Bacc. jun.
      - Anis. nost. & Sinens.
      - Fœniculi.
      - Levistici.
      - Anethi.
      - Carvi & Cumini.
      - Bacc. Lauri.
      - Carpobalsami.
    - blandiora seu carminativa
      - Dauci
        - Vulgar.
        - Cretici.
      - Sileris.
      - Seseli.
      - Petroselini.
      - Apii.
      - Rutæ.
      - Tanaceti.
    - Volat. blanda
      - Nigellæ.
      - Coriandri.
      - Kermes.
      - Vainiliæ.
    - Volat. & fixa
      - Sophiæ Chirurg.
      - Thlaspi.
      - Nasturt.
      - Saxifrag.
    - cum 🝆 crasso
      - Sinapi.
      - Oleris Atri.
      - Raphani sativi.
      - Napi.
    - cum amaritie & fixitate intensa
      - Fumariæ.
      - Cinæ.
      - Cardui
        - Bened.
        - Mariæ.
  - Alterantia Fixa
    - cum lentore
      - Bardanæ.
      - Urticæ
        - vulg.
        - Rom.
    - blandiora
      - Alkekengi.
      - Genistæ.
      - Milii ☉.
      - Rusci.
      - Asparagi.
      - Coffe.
  - Purgantia
    - volat.
      - Mezereum.
      - Psillii.
      - Staphisagr.
    - vol. & fix. c. amaritie
      - Colocynth.
      - Nux Vom.
    - cum 🝆 crass.
      - Granatill.
      - Catap.
      - Balan. myr.
    - blanda
      - Atripl.
      - Sambuc.
      - Cnici.
      - Myrobal.
    - cum aciditate
      - Tamarind.
    - cum dulci viscosit.
      - Cassia fist.
- Subdulcia
  - cum blanda viscositate
    - Bombac.
    - Cannabis.
    - Hordei.
  - cum 🝆 crasso
    - Amygdal.
      - dulc.
      - amar.
    - Pistac.
    - Nuclei
      - Pini.
      - Ceras.
      - Persic.
    - Anacar.
    - Cacao.
  - cum dulced. viscosa
    - Dactyl. Ficus.
    - Jujub. Siliq.
    - Sebesten.
    - Passulæ.
    - Prun. Damasc.

CLASSIS VI.

DE CORTICIBUS, LIGNIS & FUNGIS.

- Cortices sunt vel
  - Salini
    - Volatiles Oleosi
      - cum amaritie
        - *Aurantiorum.*
        - *Citri.*
        - *Chin. Chin. falſ.*
      - cum dulci viſcoſ.
        - *Cinamomum.*
        - *Caſſia lignea.*
      - cum amarit. & acido vol,
        - *Caſſ. Caryophyllata.*
        - *Cort. VVinteran.*
      - cum reſina
        - *Guajaci.*
    - Fixi
      - cum amarit.
        - *Chin. Chin. vera.*
      - cum acredine
        - *Fraxini.*
        - *Tamariſci.*
      - cum nitroſitate
        - *Capparum.*
  - Terrei, quales ſunt
    - *Caſtanearum.*
    - *Granatorum.*
    - *Quercûs.*
    - *Calices glandium.*

- Ligna ſunt aut
  - Salina
    - Volatilia
      - cum ⊖. vol. 🝆.
        - *Saſſafras.*
      - cum reſina
        - *Sanctum.*
        - *Guajacum.*
      - cum amarit. & reſina
        - *Aloes.*
        - *Aſphaltum.*
      - blanda
        - *Rhodinum.*
        - *Sandalum*
          - *Citrin.*
          - *Album.*
    - Fixa
      - cum amarit.
        - *Colubrinum.*
      - cum nitroſitate blanda
        - *Nephriticum.*
      - Purg. fix. & vol.
        - *Panava.*
  - Terrea, qualia ſunt
    - *Viſcus quernus.*
    - *Sandalum rubrum.*

- Fungi ſunt vel
  - Salini
    - cum blando ⊖. odore
      - *Boletus Cervin.*
    - cum ⊖. purgant. vol.
      - *Agaricus.*
  - Terrei, quales ſunt
    - *Auric. Jud.*
    - *Fung. Orbicul.* ſeu *Boviſta.*

CLASSIS VII.

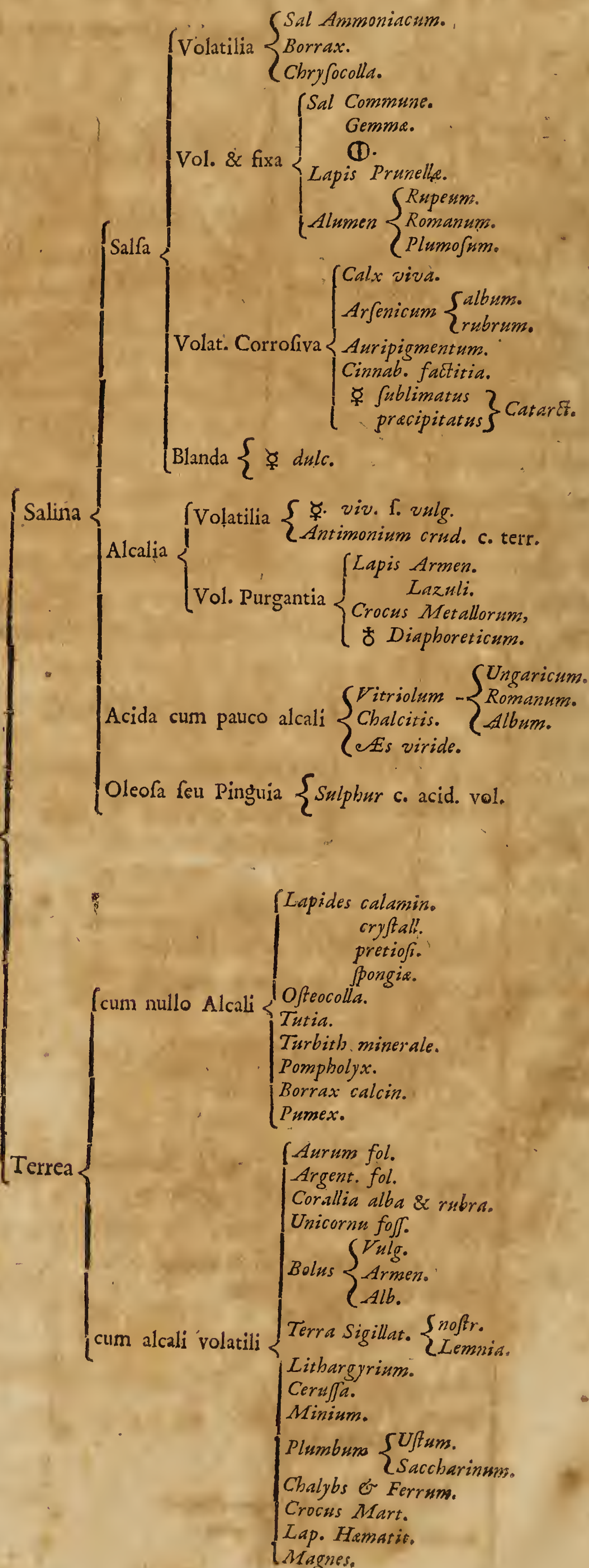
DE SUCCIS, RESINIS ET GUMMATIBUS.

- Succi, Resinæ & Gummata sunt vel
  - Salina
    - Volatilia oleosa
      - Gummi-Resinæ cum virtute laxante
        - *Ammoniacum.*
        - *Galbanum.*
        - *Bdellium.*
        - *Asa fœtida.*
        - *Sagapenum.*
      - Resinæ spissiores
        - *Animæ.*
        - *Cancamum idem ac anim.*
        - *Sandarach.*
        - *Mastix.*
        - *Thus.*
        - *Lacca*
          - *in granis.*
          - *in ramulis.*
        - *Succinum.*
        - *Elemi.*
        - *Tacamahaca.*
        - *Caranna.*
        - *Benzoe.*
        - *Styrax.*
        - *Pix.*
      - Resinæ liquidiores
        - *Terebinthina.*
        - *Balsam.*
          - *Peruv.*
          - *Copaibæ.*
        - *Liquidambra.*
        - *Styrax liquida.*
        - *Opobalsamum.*
        - *Ladanum.*
    - Blanda
      - cum amarit. intens. — *Myrrha.*
      - cum pauc. viscos. vol. — *Camphora.*
      - cum mult. visc. vol. — *Opium.*
    - Purgantia
      - Fortia
        - *Euphorbium.*
        - *Elaterium.*
        - *Gutta Gamb.*
        - *Scammon.*
      - Blanda, *Aloe*
        - *Socotrin.*
        - *Hepatica.*
    - Mucilaginosa
      - *Saccharum.*
      - *Glycirrhiza.*
      - *Mel.*
  - Aquosa, qualia sunt
    - *Gummi Arabicum.*
    - *Tragacantha.*
  - Oleosa crassa
    - *Bitumen Judaicum.*
    - *Colophonia.*
    - *Cera.*
  - Terrea
    - *Hederæ.*
    - *Sang. Dracon.*
    - *Terra Japon.*
  - Acido . Austera
    - *Succus Acaciæ.*
    - *Hypocistis.*
    - ♀.

CLASSIS VIII.

DE MINERALIBUS.

Mineralia ſunt vel

LABO-

LABORATORIUM PARISIENSE.

INTROITUS.

Q Vantoperè peregrinationes & itinera, versus Exteros suscepta, elegantioris Literaturæ Studiosis, cumprimis autem Artis Medicæ Cultoribus, sint proficua, præter alios Willius *in tribus Dissert.* de Itineribus Philiatrorum Germanorum & Thomas Bartholinus *in Tractat.* de Peregrinatione Medicâ *jamdudum ostenderunt. Prout autem varia sunt peregrinantium proposita scopique diversi, ita varia quoque illic requisita & cautelæ observanda sunt. Quemadmodum enim Theologo futuro ea, quæ sacra concernunt, templa fanaque publica, ritus & Oratores Ecclesiastici eorumque gestus curæ cordique sunt: quemadmodum & Legum Statusque publici periti Regum Principumque Aulas & Curias præ aliis frequentant; ita Medici eorumque Cultores de Hortis publicis, Laboratoriis Chymicis, Theatris Anatomicis & Nosocomiis invisendis magis sunt soliciti, quæ Lutetiæ Parisiorum, in Suburbio S. Victorii, conjunctim & simul spectari possunt, cum in atrio Horti Regii non tantùm Laboratorium Chymicum, sed & Theatrum Anatomicum & Museum Curiosum: E regione verò maximum S. Ludovici Nosocomium spectentur. Ut autem ægris hic denso agmine decumbentibus eò facilius & promptius succurri possit, hinc laboratorio proxime adjacet Pharmacophylacium pauperibus dicatum, in quod omnia illic à Chymico Professore elaborata reponi solent, ut è seq. Inscriptione foribus adscripta, elucescit:*

REGIS CHRISTIANISSIMI

LUDOVICI XIV.

IMPERIO,

ET

EMINENTISSIMI CARDINALIS

MAZARINI

MUNIFICENTIA,

ANTONIUS VALLOT

ARCHIATRORUM COMES

OFFICINAM HANC PHARMACO-CHYMICAM

IN PAUPERUM SUBSIDIUM ET PUBLICI COMMODI GRATIAM

EXSTRUXIT ET INSTRUXIT.

Et

Et quamvis laboribus Chymicis, publicè illic institutis, Pharmacopœus quidam Regius defungi solcat, utplurimum tamen id sub directione Professoris & Horti Regii Inspectoris fieri, è sequenti Programmate, ex Prodromo Commentarii in Petri Severini Medicinam Philosophicam, *à* Wilhelmo Davissonio *editi, petito videre licet:*

AUSPICIIS REGIIS
WILLIELMUS DAVISSONIUS,
Scotus, Consiliarius & Medicus Regius,
Horti Regii Plantarum Medicinalium
PRÆFECTUS,

BOtanicum & Chemicum Fontem aperiet cognitionis & scientiæ cupidis. Ex illo studiosum cultum, novum ordinem plus septingentarum plantarum accessionem videbunt. Ex hôc Animalium, Vegetabilium & Fossilium Analysin accipient. In Antimonii præparatione & exaltatione multus erit: quia non sufficiunt nomina ad tam divitem naturam appellandam, quæ principium vitæ, balsamum & medentem mumiam in se habet. Verum verum dico. Non est sub cœlo medicina sublimior.

In Aula Horti Regii Plantarum Medicinalium, quæ Parisiis est, die 23. Jul. & deinceps horâ sextâ matutinâ. Anno 1648.

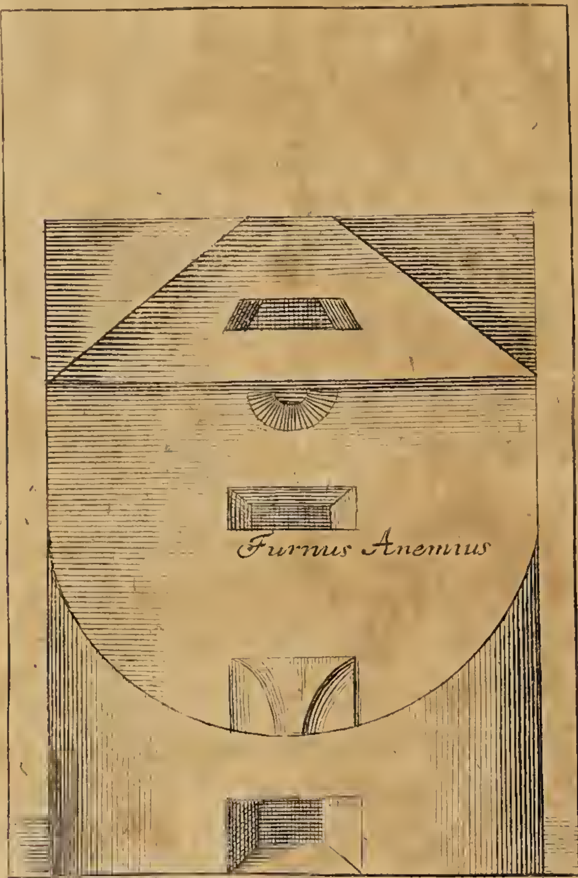
In Suburbio S. V. A.

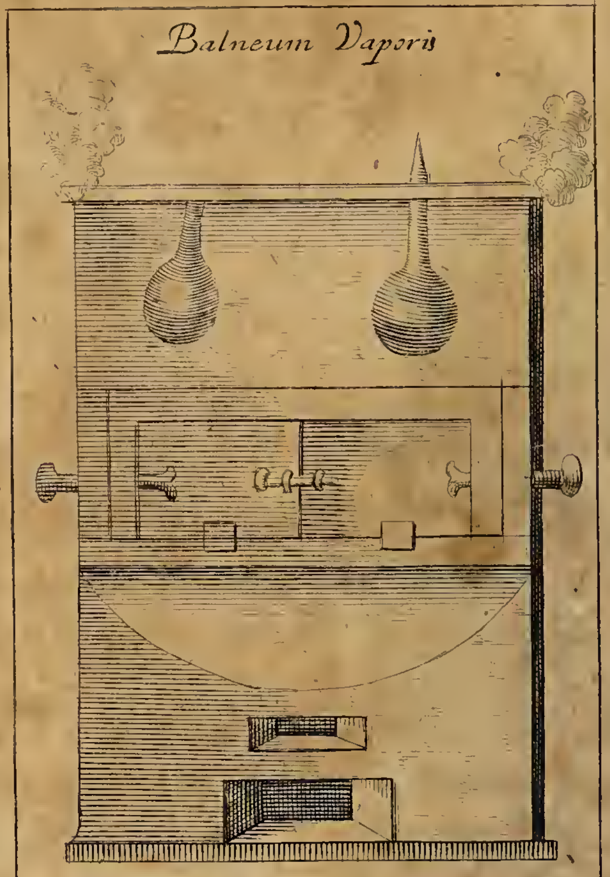
Idem temporibus subsequentibus quoque ad nostrum usque seculum obtinuisse vel exinde constat, quod Botanicus toto Orbe Celeberrimus, Joseph Pitton de Tournefort, *præter Scholas & Demonstrationes Botanicas, nunquam non elegantiores etiam Medicamentorum Chymicorum præparationes Auditoribus suis instillaverit: quarum descriptiones quum haud ita pridem, una cum Ætiologiis & usibus, à* Venerando Dn. Parente meo *adjectis, obtinuerim; haud ingratum fore duxi harum rerum Curiosis, si easdem reliquis* Tournefortii *laboribus, in compendium redactis, hic maritavero, non alium in finem, quam ut propriis æque ac Commilitonum studiis velificando gloria DEI T. O. M. Proximique commodum indies magis magisque amplificetur. Dab. Giessæ è Museo, die* 18. *Martii A.* 1715.

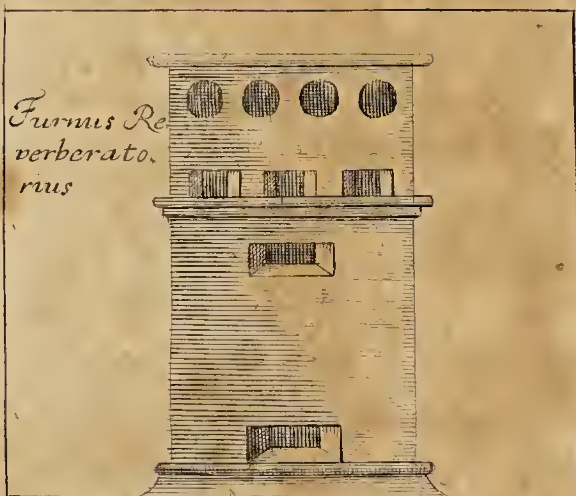
CHRISTOPH. BERNHARD. VALENTINI, M. C

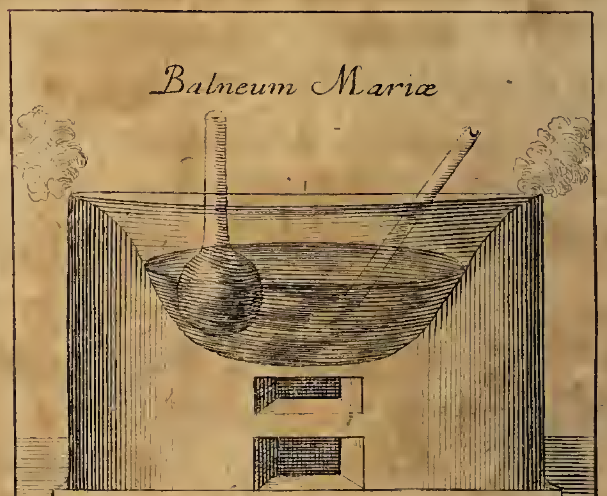
LABO

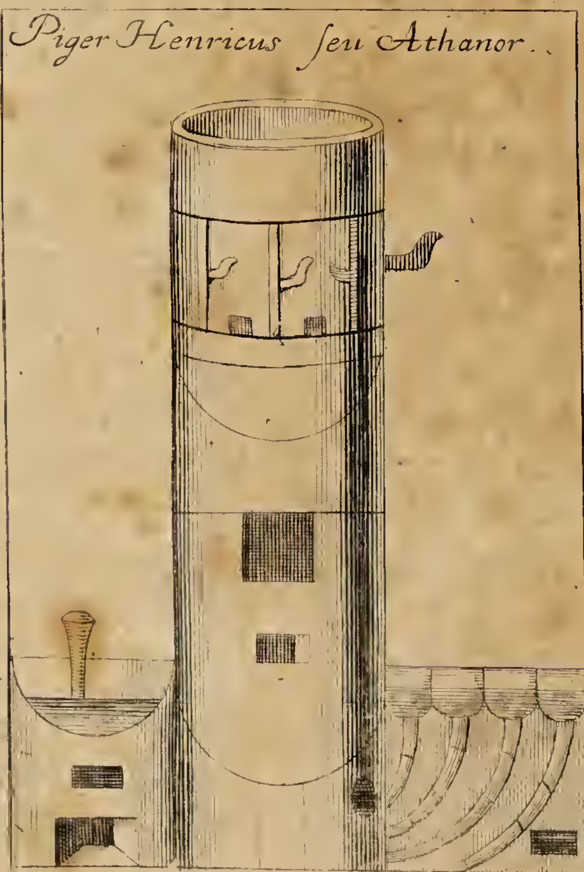
FURNI CHYMICI

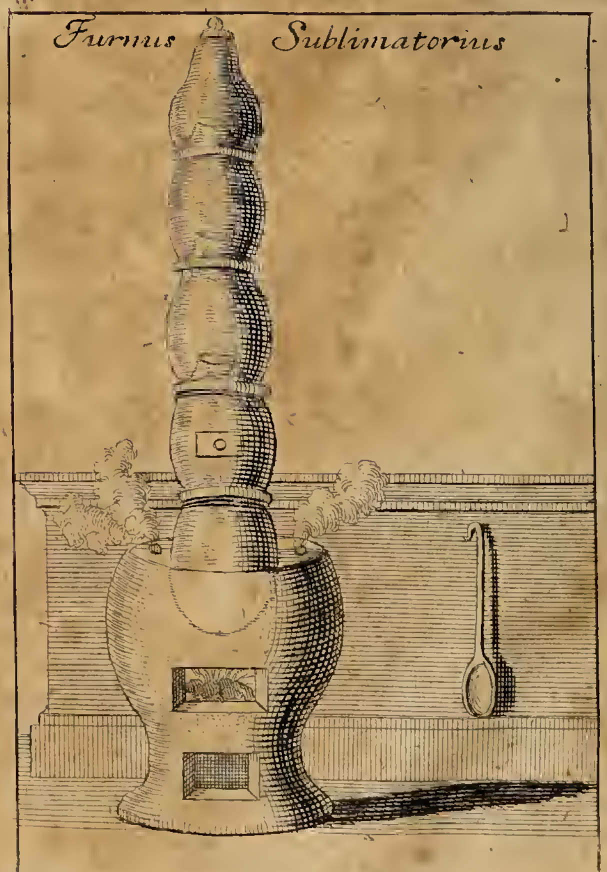

INSTRUMENTA seu VASA CHYMICA

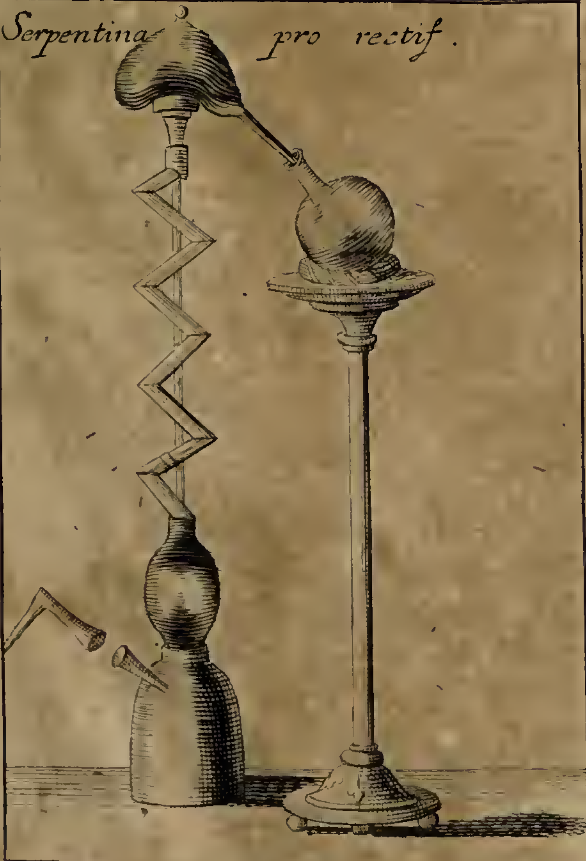

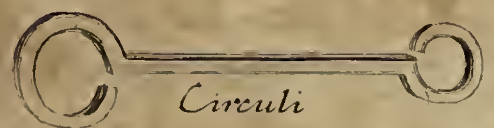

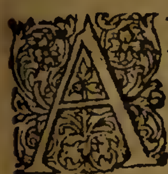

LABORATORII PARISIENSIS

PARTITIO I.

De LABORIBUS ANTIMONIALIBUS.

Ntimonii virtus inexhausta est, cum tot ex illo Medicamina Emetica, Purgantia, Diaphoretica, Antifebrilia, Nervina, Catharctica, &c. parentur, ut integrum ferè Myrothecium portatile quis exinde construere posset. Agmen inter illa ducit

I.

Crocus Metallorum,

quem Dn. Autor ita parare solebat:

℞. ♁. & ⦶. partes æquales, M. & materiam cochleari ferreô per vices injiciendo in mortariô ferreô ignitô detona. Operatione peractâ materia refrigerata liberetur à Scoriis, & vocatur Epar Antimonii, ob colorem obscurè rubescentem. Hoc Epar ♁. pulverisatum & in aquâ solutum ad fundum dilabi sinit pulverem magis flavescentem, qui Crocus Metallorum vocatur.

Ratio procedendi.

Quandoquidem particulæ Antimonii 🜍reæ & salinæ (à quibus virtus ejus dependet) compluribus terreis & metallicis implicitæ sint, hinc clavi quadam opus erat, quæ texturam ejus reseret, & particulas activas extravertat. Hunc in finem ⦶ ana additur, cujus particulæ cum 🜍 ♁ sub accensione, non secus ac cum 🜍 communi in pulvere pyrio, fragorem quasi fulminantem edunt, texturamque Antimonii aperiendo & laxando in causa sunt, ut reliquæ particulæ salino-sulphureæ sibi jungi & pulverem hunc obscurè rubescentem aut flavescentem, ope reflexionis luminis, constituere valeant.

Usus.

Crocus hic fons & scaturigo est Emeticorum præstantissimorum, quamvis ipse in substantiâ, (quod ajunt) internè minus tuto propinetur, sed tantum in infuso, hâc ferè ratione:

℞. Croci Metallorum. gr. iv. vel v. infund. per noct. in Vin. Rhen. aut Malv. ℥ij. vel ℥iij. stent in loc. cal. manè filt. per chartam. Dos. ab ℥j. ad ℥ij.

Hâc ratione fit *Aqua benedicta Rulandi*, & si infusio in + fiat, facile cum saccharo q. s. in Oxysaccharum Emeticum, aut *Syrupum emeticum A. Salæ* converti potest. Externè tamen in substantia Clysteribus acrioribus, pro excitandis Apoplecticis & Lethargicis, potest addi seq. in modum:

℞. Vini alb. lib. j.
bulliat in eo sem. Coloc. in pet. lig. ʒij. add. Croci metall. ʒß. M. F. Clyster.

Laudatur etiam in Collyriis, ad complures oculorum affectus; unde & Abyssinos ex ♁ cohol suum, (quô ope penicilli tunicam annatam nigredine inficiunt) præparare DN. LUDOLFUS in Comment. ad Hist. suam Æthiop. adstruit.

II.

Tartarus Emeticus.

A.

℞. ♀ candidissimi crudi ℔iß.
Vitri ♁. ℔j. M. in olla vitreata, cui affunde aq. fontanæ pint. iv. Digere igne lento per 8. dies. Postea materia fervens trajiciatur per pannum: Liquor trajectus reponatur in hypocausto & post spatium aliquot horarum crystall. ad vasis latera concrescent, qui separentur. Liquorem residuum ad tertiam partem evapora, & denuò alii crystalli concrescent. Evapora denuò, ut residuos extrahere possis.

Ratio procedendi.

♀ Cum Vitro ♁ digeritur, ut non secus ac in priori operatione particulis 🜍reis imprægnetur: His enim vim emeticam in acceptis ferendam esse, vel exinde patet, quod in ♁ crudo, ubi nondum

extra-

extraversæ sunt, vis emetica desideretur, non secus ac in ♁ diaphoreticô, ubi nimium figuntur aut abiguntur. Quando igitur ipsum ♁, aut minera ejus, sive in terræ visceribus à natura (quale mihi ad manus est) aut enchiresi Chymica calcinatur, utrobique etiam particulæ 🜍reæ sub agitatione à reliquiis extricantur, quibus & color puniceus aut succineus adscribendus est. Si enim caput mortuum post cinnabaris & butyri ♁ sublimationem in vitrum mutaveris, ob defectum particularum 🜍rearum plane album & omni vi emetica destitutum erit, observante WILLISIO, in Pharm. Rat. S. 4. c. 4. p. 38. Cur autem Vitrum ♁ potius, quàm Crocum Metallorum ☿ hic combinet Autor? ratio forte est, quod particulæ vitri antimonialis, tanquam crassiores, non tam facile poros laciniæ, per quam colari debet ☿ imbutus, transeant, quàm crocus metallorum, qui in substantia assumtus pessima symptomata inducere valet. Inde enim est, quod ☿ emeticus, etiam cum croco metallorum absynthiaco paratus, tantas sæpe hyperemeses & hypercatharses moveat, ut Medicos noverim celeberrimos, qui voto se adstrixerunt, quod nunquam illô posthac in Praxi usuri sint. Postquam enim à Pharmacopœis (descriptioni MYNSICHTI hìc strictè inhærentibus) solutio ☿ croco metallorum ebria per manicam Hippocratis colatur, non possunt non particulæ quædam è croco affricari ☿, quæ intus assumptæ turbas ejusmodi ciere solent. Quodsiècontra Tartarus Emeticus, LUDOVICI more, è croc. metall. ac ☿ purioris vel cryſtall. ☿ ana in duodecuplo ▽ calidæ paretur, digeratur, coquatur, calideque per duplicem chartam bibulam filtretur, tantum abest sinistros hujuscemodi effectus inde pertimescendos esse, ut potius eundem infantibus, etiam anniculis, tutissimè propinarim.

Usus.

☿ Emetici est amplissimus, siquidem omnes ventriculi cruditates, morbis quamplurimis, tam chronicis, quàm acutis, fomitem præbentes, longè certius & tutius, quàm decantata hodie ventriculi excutia (*die Magenbörst* vulgò dicta) tollit & quasi vectibus excludit. Hinc non tantùm anorexiam, apepsiam & dispepsiam, cardialgiam & alios stomachi affectus, sed & varios inde per consensum exortos morbos, cephalalgiam, vertiginem, epilepsiam, apoplexiam, lethargum, tinnitum aurium &c. eo radicitus exstirpare possumus. Quid in febribus, tam intermittentibus, quàm continuis, etiam malignis, præstet, ipsa Praxis loquitur, cum utrobique unicum emeticum, tempestivè adhibitum, aut sufficiat, aut fundamentum pro curâ feliciori jaciat. In Dysenteriâ Ipecacuanhæ succedaneum esse in Polychrestis exoticis jamdudum ostensum est. In venenis, philtris & similibus assumtus in principio omnibus alexipharmacis palmam eripit. Interim & cautelæ, à MYNSICHTO traditæ, ante ejus exhibitionem probè expendendæ sunt, ne in picrocholis & ad vomendum difficilibus movendo quid, sed non promovendo, cardialgiam, in gravidis abortum, in chlorosi & menstruorum obstructione anxietates aut convulsiones & in phthisi confirmatâ hæmoptysin lethalem procreemus. Ex altera verò parte nec meticulosi nimis aut superstitiosi simus, si vel in Hectica aut Phthisi incipiente vomitorii usus indicetur, cum LUDOVICO teste plures ex emeticorum & opiatorum intermissione pereant, quàm illorum usu.

Sit modus in rebus, sint certi denique fines.
Temporibus Medicina valet, data tempore prosint,
Et data non apto tempore multa nocent.

Dosis in infantibus est gr. ß. ad j. In Adultis à gr. ij. ad iij. In durissimis gr. iv. aut ad summum v. Præscribitur ita:

℞. ☿. emet. gr. iij.
Sacch. gr. vi. M. F. Pulv. pro dosi.

III.

Antimonium Diaphoreticum.

℞. Reguli ♁. pulveris. ℔ß. M. cum
⦶. candidissimi ℔j. & detona in crucibulo: Pulverem gryseum, scoriis liberatum, solve in aquâ communi fervente: Solutionem filtra, & in filtrô remanebit pulvis candidissimus, qui iteratis vicibus edulcorandus, & nomine ♁. diaphoretici asservandus. In solutione post aliqualem evaporationem concrescent crystalli ex ⦶, qui *Nitrum antimoniatum* vocantur.

Ratio Processus.

Quum particulæ ♁. 🜍reæ, ut in antecedentibus demonstratum fuit, vomitum ciere soleant; hinc ad obtinendam solam vim diaphoreticam, aut absorbentem, illæ penitus subjugandæ erant. Fit autem hoc per additionem ⦶. in majori, quam ad reclusionem ♁ requirebatur, quantitate, qua aut omninò figuntur, aut sub detonatione violentiori penitus abiguntur sulphureæ ejusdem portiunculæ; eumque in finem in vulgari ♁. diaphoretici præparatione ♁. crudo triplum, aut quadruplum ⦶. additur, hæcque simul aut trinâ, aut (quam alii magis laudant) unicâ detonatione in pulverem illum diaphoreticum convertuntur. Cur autem in processu Autoris nostri Regulo ♁ tantum duplum ⦶ addatur, ratio est, quòd sub præparatione *Reguli* ♁ Salia alcalia ☿ & ⦶ fixi, tanquam nimis caustica & corrosiva (explicante ETTMULLERO in Colleg. Chym.) multum de 🜍 ♁. jam absorpserint & in scorias deposuerint, unde tantum ⦶. non requiritur, quantum in detonatione ♁ crudi, juxta vulgarem

garem procedendi modum, neceſſarium erat. Non enim omne è Reguló Antimonii ♁ ablatum eſſe, tum infuſiones & pocula emetica è Reg. ♁ parata, tum *Regulus* ♁ *Medicinalis*, à multis hactenus contra febres intermittentes in arcanis habitus, teſtantur, utpote qui præter ſudorem ſæpe vomitus quoſdam, non ſine euphoriâ, movet, & ſecundum VIGANI ductum ita paratur:

℞. ♀. part. j.
⊖. commun. part. iv.
♁. part. v. M. & fundantur in Regulum.

Uſus

♁ Diaphoretici ex ipſo nomine & cognomine innoteſcit. Quamvis enim WILLISIUS in Pharmac. Ration. Sect. V. Cap. I. virtutem ejus diaphoreticam in dubium videatur trahere, neſciendo cujuſmodi ejus particulis vis hæc debeat attribui, adeoque pro ſiſtendis ſeri aut ſanguinis fluxionibus tantùm commendet, eò quod hæc terra propriis ſalibus orbata alienos (quibus fortè in corpore noſtro occurrit) acidos ſales imbibat, ſicque abſorbendo magis agat; attamen & hoc intuitu reliquos humores circulantes ab acido vindicando & ad liberaliorem tranſpirationem diſponendo diaphoreſin, experientiâ teſte, egregiè promovet, eaque de causâ in febribus intermittentibus, ETTMULLERI verbis, plus confert, quàm ſpecificum antifebrile Crollii, aut Strobelbergeri, cumprimis, ſi cum ⊖. armoniaco (in Hectica cum ⦶ ſociato) propinetur. Non minus in febribus continuis, tam benignis, quàm malignis petechialibus, pleuritide benigna & malignâ, eryſipelate aliiſque à ſanguine plus minus grumoſo oriundis morbis, ſalibus volatilibus CC. ſuccini, cinnabarinis, & quandoque opiatis maritatum, eſt egregium. Quid quod & in Lue Venereâ diaphoreticum non contemnendum conſtituat, cumprimis è Regulo ♁. ad ductum Autoris noſtri paratum, & *Ceruſſæ* ♃*alis* nomine alioquin cognitum, utpote quod præter effectum diaphoreticum ſalivationem quandam, ☿rialibus aliàs familiarem, excitare dicitur ab ETTMULLERO, in Collegio Chymico. *Doſis* ejus eſt à ℈j. ad ʒß. Præſcribitur ita:

℞. ♁. diaphor. ℈j.
⊖. vol. CC. gr. v.
Ther. cœl. gr. ij. M. F. Pulv.

IV.

Diaphoreticum Martiale anticachecticum.

℞. ♁ crudi pulveris.
Squamarum ferri ana p. æ.

M. probè atque inde crucibulo, quod expone igni fortiſſimo & materia liqueſcet, vel in maſſam concreſcet. Hæc fluens ex crucibulo in pavimentum projicitur, ut refrigeretur: abhinc pulveriſatur atque cum duplo ⦶ miſta detonatur, prout in præcedente ♁. diaphoretici præparatione fieri ſolet. Tandem in aquam frigidam injecta pluribus lotionibus edulcoratur. Quod ſi verò materia hæc in maſſam concreſcat, hæc per integram horam in igne relinquitur & probè ignitur, hocque facto præparatur ut ante dictum.

Ratio procedendi

Eadem, quæ in præcedenti operatione, ſubeſt, niſi quod ad majorem vim abſorbentem medicamento conciliandam addatur ♂. acido p. n. in hypochondrio & primis viis nidulanti chronicoſque morbos alenti quam maximè contrarius.

Uſus

Ejus in cachexiâ & chloroſi, in Ictero, dyſenteriâ malignâ omnibuſque affectibus cutaneis, ſcabie & ſimilibus non ſatis decantari poteſt à LUDOVICO, in Pharmacia moderno ſeculo applicanda, ut & Miſcellaneis S. R. I. Academ. Nat. Curioſ. Dec. I. Anno VIII. Obſ. LXV. Doſis eſt ℈j. ad ʒß. Præſcribitur ita:

℞. ♁. diaphor. ♂tis.
Flor. ♁. ãã ʒiß. M.
D. bis de die in ſcabie.

V.

Regulus Antimonii ♂alis.

℞. Clavorum ferreorum ℔ß. in crucibulo cooperto igni fuſionis exponantur, donec exactè fuerint igniti: cujus indicium eſt, ſi forcipe exemti & aëri expoſiti non ſtatim nigreſcunt. Tum adde ♁ ℔iß. fundantur ſimul per horam circiter: Poſtea injice per vices ⦶. puriſſimi pulveriſati præter propter pugillos octo: relinque adhuc per quadrantis horæ ſpatium in igne: abhinc injice, vel mortario ferreo, vel cono fuſorio. Refrigeratum Regulum libera à ſcoriis, atque denuo in

igne funde, addendo, ut ante, pugillos aliquot ⦶. & si lubet, multoties hanc præparationem repete, ut politior & conspectior fiat stella.

Ratio Processus.

Quum ♁ facilimè, ♂ verò difficulter in △ fluant, hinc non simul fundi, sed ferrum prius candefieri debet. Abhinc simul fusa abeunt in unam massam, quum 🜍 ♂ & 🜍 ♁, in radice conveniant, & se invicem facilè uniant, quod à ⦶ fixo postmodum absorptum in scorias abit, è quibus haud difficulter præcipitari potest.

Usus

Reguli hujus ♂ti expetitur à nonnullis ad antimonium diaphoreticum ♂ale, exinde per detonationem cum triplo ⦶ parandum: sed præstat compositio Autoris. Reliquas virtutes cum Regulo ♁ vulg. & simplici communes habet.

VI.
Sulphur auratum ♁.

℞. Scorias Reguli ♁ vel croci metallorum, vel & antimonii diaphoretici, pulverisa ac solve in aqua communi, cui filtratæ affunde acetum destillatum, & pulvis ruber ad fundum præcipitabitur, qui exsiccatus Sulphuris aurati ♁ nomine venire solet.

Ratio procedendi.

Quandoquidem Scoriæ, in Regulorum præparatione remanentes, & in summitate coni fusorii reperibiles, nihil aliud sunt, quàm salia alcalia sulphure ♁, quod absorpserant, imprægnata, hinc ad hujus separationem & præcipitationem solutioni illarum contrarium quid, sc. acetum instillandum erat, juxta regulam Chymicorum: Similia similibus solvuntur: Contraria contrariis præcipitantur.

Usus

Admodum variat, pro diversa ▽num repetitione. E primis præcipitationibus vomitorium: è mediis purgans per inferiora: ex ultimis certâ ratione institutis, antepilepticum nobilissimum, Panaceæ Glauberi analogum, obtinebis, ad pauca tantum grana propinandum. Solutio scoriarum, seu lixivium, per instrumentum Glauberi, aut phiolam oblongiori collo instructum, sub formâ suffitus menstrua prolicit: In Clysteribus alvum ciet: Lotione autem scabiem & ulcera antiqua cacoëthea, imò ipsam gangrænam instantem abigit, cum partibus salinis abstergentem, sulphureis verò balsamicam virtutem exserat.

VII.
Cinnabaris Antimonii.

℞. ♁ pulverisati & ☿ sublimati ana, misce exactè in mortariô marmoreô, & ex retortâ vitreâ ampli & longioris colli in ∴ igne mediocri destillata dant *Butyrum* ♁. Postmodum augetur ignis, daturque insuper ignis suppressorius, & in collô retortæ sublimabitur *Cinnabaris* ♁, quæ fractâ retortâ colligenda, & cum capite mortuo in duobus crucibulis, sibi superimpositis, (quorum commissuræ probè lutatæ sint, oportet) denuò sublimanda est. In hac ultimâ autem præparatione ea notanda est enchiresis, ut ignis non superet inferius crucibulum: Si enim superius quoque attigerit, operatio non succedit. In Butyrô ♁ simul etiam aliquid ☿ vivi in recipiens transit, quem ut separes, infunde butyrum in infundibulum, cujus tubulum inferiorem digito obtura, tum ☿ seu argentum vivum, utpote corpus gravius, descendet: quem remoto digito per tubum transmittere poteris in vas suppositum: Hunc tandem ablue probè cum aqua aliquoties &, per corium trajice. Talis ☿, *resuscitatus* vulgò dictus, purissimus & ab omni adulterio immunis est.

Ratio Processûs

Elegantissimi consistit in seqq. Spiritus sc. acidus in ☿ ≏ (è corpore ☿ & spiritu ⊖ in ☿ ≏ concentratô constante) ignis beneficio exsuscitatus & resolutus rodit partem metallicam seu Mercurialem antimonii corrosamque secum in receptaculum præcipitat, ut ita maritati abeant in liquorem crassiusculum, odore admodum sulphureo, ob 🜍 ♁ inibi resolutum, gaudentem, qui ob similitudinem, quam cum butyro ratione consistentiæ habet, *Butyrum* ♁ vocatur. Interea ☿ seu argentum vivum à spiritu ⊖, partem metallicam rodendo devorante, derelictus & à vinculô ejus liberatus, partim sub antiqua formâ cum butyro ♁ prodit, partim se cum 🜍 antimonii conjun-

conjungit, quæ duo ſubjecta tandem in tertium, ex illis compoſitum, ſc. *Cinnabarim* ♁ abeunt.

Uſus

Horum productorum & Pharmacopœis & Medicis admodum proficuus eſt. Priores enim unicum in hanc operationem nummum uncialem impendendo, ex calculatione LUDOVICI, juxta communem Myropolarum taxam, centum Imperiales inde lucrantur. Medici pharmaca inde contra morbos contumaciſſimos, tam internè, quàm externè adhibenda obtinent. Illîc *cinnabaris* ♁ in omnis generis convulſionibus & ipſo caduco medicamentum præbet nobiliſſimum, adeò quidem, ut elogium illud, quod trium Imperatorum Archiater CRATO cinnabari nativæ, quam Magnetem epilepſiæ vocat, tribuit huic cinnabari ♁ etiam deberi dicat ETTMULLERUS. Cumprimis autem Epilepſiæ accidentali omnibuſque doloribus viſcerum fibrarumq; nervoſarum ſpaſmodicis validè reſiſtit, ſicque in Colica convulſiva, à fumis & evaporationibus mineralibus oriunda (in der Bergkatze) in tremore aurificum à frequenti ☿ evaporatione, in doloribus hyſtericis & arthritide, tam fixa, quam vaga, egregiè ſeſe gerit. In eryſipelate, in ſpecie caput affligente aliiſque capitis affectibus tantum valet, ut à Practico quondam feliciſſimo D. MICHAELE in ſpecificum cephalicum recepta fuerit. In febribus, cumprimis malignis, ſua quoque laude non caret, adeò, ut POTERIO ſudoriferum antipeſtilentiale dictum fuerit. Multum quoque in morbis puerperarum præſtat, non tantum dolores poſt partum & ſpaſmos uterinos ſiſtendo, ſed & partum ipſum, ob contractionem uteri ſpaſmodicam retardatum, promovendo. Doſis eſt ℈ß. ad ℈j. ſive ſola, ſive cum ⊖ volat. CC. ſuccini &c. detur, quæ ſine ullo periculo illi combinari poſſunt, dum èContra alia ſalia fixa ipſi non ſint maritanda, ne in concretum ☿ ♎ ſimile cum illis abeat. Præſcribitur ita:

℞. Cinnab. ♁. ℈j.
⊖ vol. CC.
Succini ā̄ā. gr. v.
Ther. cœl. gr. j. M. pro doſi.

Externè *Butyrum* ♁ potiſſimum ad excitandos fonticulos, ad eradicandos abſceſſus malignos, carbunculos peſtilentiales, gangrænam & ſphacelum ſummoperè laudatur, de quibus pluribus in Prax. infallib. Part. 2. Chirurgicâ agitur. De ſpiritu ⊕ Philoſophicô, ☿ vitæ & Bezoardico minerali inde præparandis eorumque uſibus in ſpecie jam, Autoris noſtri ductu, paucis adhuc tractandum eſt.

VIII.

Bezoardicum Minerale.

℞. Butyri ♁ ℥ij. affunde per vices ⌒ ⦶. ℥xij. poſtmodum ⌒ ⦶ abſtrahitur igne vehementiori, ut materia ſicca remaneat, quæ albida eſt; hinc pluribus lotionibus edulcoratur, vel etiam 🜄 cum eâdem digeritur & abhinc deflagratur.

Aliâs autem cum Croco metallorum ita fit:

℞. Croci metallorum ℥ij.
⌒ ⦶. ℥xij. M. in retortâ: ebullitione & fumis ceſſantibus procedatur, ut ſupra.

Ratio procedendi.

In hujus præparatione WILLISIUS obſervat, quod, dum liquores hi acerrimi committuntur, ſales mox ſibi invicem occurrentes ſtrictè combinentur. Interim particulæ ſulphureæ, quæ uberi copiâ ſuppetunt, prorſus excluſæ & manu qſ. miſſæ avolant, atque ſalina quædam corpuſcula ſecum auferentes calorem & fumum (qſ. aliquid actu combureretur) valdè tetrum cient: quibus abactis ſalinæ relictæ cum paucis ♁ terreis ſtrictè combinantur, demumque ignem paſſæ, ut 🜂 emeticum penitus exhalet, atque ſalia aculeis corroſivis priventur, diaphoreticum inſigne conſtituunt, quatenus ⊖ medicamenti corporis noſtri ſalibus occurrendo & qſ. imbibendo ſanguinis & humorum circulantium compagem laxant, ut particulæ ſeroſæ eò facilius ſecedere poſſint.

Uſus

Intuitu Bezoardicum Minerale optimum eſt ſudoriferum in febribus omnis generis, cumprimis malignis, petechiis & ipſa Peſte: ſi quidem in Peſte Neapolitanâ egregiè profuiſſe dicitur. Valet quoque in ſcabie & aliis morbis cutaneis. Doſis à gr. viij. ad gr. x.

PARTITIO II.

De MERCURIALIBUS.

QUemadmodum servi fugitivi rarò absque spolio se subducunt, ita Mercurius, illis accensitus, è priori tmemate pulverem quendam rapuit, suoque nomine insignivit, qui

I.

Mercurius Vitæ,

Aliis autem *Pulvis Algaroth* audire solet, cùm, si genuinos ejus natales spectemus, potius ad Antimonialia referendus sit. Paratur enim ita:

℞. Butyri ♁ rectificati q. v. infunde in ▽ communem, quæ exinde lactescet, & successivè in fundum secedet pulvis albus, ☿ *vitæ* nominatus. Aqua autem illa, in qua præcipitatus est Mercurius vitæ, si destilletur & à phlegmate separetur, exhibet spiritum acidum, qui vulgò *Spiritus* 🜕 *Philosophicus* vocatur.

Ratio procedendi.

Cum butyrum ♁ nihil aliud sit, quam Regulus ♁ à salibus eorumque 🜅 acido corrosus, hinc, si aquâ affusâ salia illum compedibus quasi detinentia solvantur, pulvis ille regulinus gravitate suâ fundum petit, qui hanc ob causam ♁alis potius, quàm ☿rialis est prosapiæ., quod tam à priori, quam posteriori demonstrari potest. Illîc enim spiritus mineralium acidi, ob texturæ mechanicam, libentius cum metallis & semi-metallicis (quale ♁ est) corporibus se jungit, quam aliis. Hîc ☿ vitæ fusus 1. in crucibulo in pristinum ♁ corpus reducitur. 2. Etiam sine additione ☿ ≏ ex ♁ obtinetur, quando butyrum ♁ destillatur ex ♁, regulo aut & vitro ♁ cum 🜅 ⊖ saturatis, aut 🜖, 🜕 & lateribus contusis adjectis, quod ETTMULLERUS sequenti ratione fieri docet:

℞. Antimon. part. j.
⊖. decrepitat. part. ij.
🜕. ad albed. calcin, part. iv.

Misc. & destill. per retortam, & obtinebis butyrum ♁, sed absque cinnabari, ob defectum ☿. è quo tamen eadem, ut in priori processu, ratione ☿ vitæ præcipitari potest. E quibus ad oculum patet, Mercurium vitæ, vulgò ita dictum, non tam à ☿riò, quàm ♁ procedere, Q. E. D.

Usus

Ejus multis est exosus, adeò, ut ob successus infelices eundem potius *Mercurium mortis*, quàm *vitæ* dicere malint. Ast partim injuriam faciunt præparato huic, partim falsâ hypothesi nituntur, existimantes hoc ipsum à ☿ ≏. procedere, quod tamen falsissimum esse, ex antecedentibus haud difficulter colligi potest. Quin dantur potius casus, ubi necessarius ejus usus est, v. g. in apoplexiâ, paralysi linguæ & deglutitione impedita, in quibus ori inflari, aut linguæ imponi poterit. Mitior tamen est qui è regulo ♁; & quidem ♂ali, paratur, quia sub hujus calcinatione 🜍 subtile partim avolat, partim à sulphure fixiori ♂ corrigitur. Quid quod adeò domari possit, ut tantum per inferiora laxet, sicque ♁ *per inferiora laxans* audiat, si sc. per lixivium 🜟 præcipitetur, aut 🜄 ♀risatus ab eodem aliquoties abstrahatur. Dosis ejus in substantia sunt gr. ij. & in infusô (quod tutius) gr. v. Infunditur autem in vino per noctem, abhinc per chartam filtratur & ab ℥i ad ℥iß. exhibetur.

Quod stagma acidum, post ejusdem ⩪nem remanens, attinet, illud nihil aliud est, quàm aqua 🜅 ⊖. imprægnata, qui facile inde per destillationem à 🜍 separando obtinetur; unde rectius *Spiritus salis Philosophicus*, quam 🜍 aut 🜅 🜕. Philosophicus diceretur, cum in ≏one ☿ de 🜕 nihil adscendat.

Usus ergò hujus phlegmatis quodammodò coincidit cum 🜅 ⊖ dulci, ejusque intuitu *Tinctura florum bellidis* (quæ cum illo extrahitur) tam egregia & decantata est in restinguenda siti: & ardore febricitantium, infundendo saltem 30. vel 40. guttas in pintam potus ordinarii.

Inter ipsa autem ☿rialia propriè verèque sic dicta reliquorum fundamentum est

II.

Mercurius sublimatus,

Qui ita commodius paratur:

℞. ☿ in 🜂. soluti.
🜕 exsiccati.
⊖. decrepitati ana lib. j.

Misc.

Misc. exactissimè & ♎tus è cucurbitâ humili; cucurbitæ hujus commissura s. orificium ab initio non adeò exactè claudatur, ut ♁ salium quodammodò exhalare possit: Vaporibus verò albis comparentibus exactissimè obturetur circumcirca, △. gradatim augeatur & ☿ ♎tus in formâ ⊖. cryStallini superiori sublimatorii parti adhærebit.

Ratio procedendi.

Hîc Mercurius seu argentum vivum à salibus-in ▽ Forti æquè ac mineralibus additis, dissolutus cum hisce à substrato igne in sublime fertur & propellitur, à quibus partim absorptus quasi & in poros eorum receptus albedinem crystallinam acquirit & ob particulas illorum acutas, superficiem ejus obsidentes, tantam corrosivitatem nanciscitur, ut venenorum arsenicalium instar omnes viventium partes arrodat & corrumpat, juvante spiculorum aculeorumque actionem ejus mobilitate.

Usus

Ejus internus omninò nullus est, cùm præsentaneum sit venenum, & sive studiô vel malitiâ, sive per errorem loco ☿ dulcis, intus propinatus homines & bruta statim jugulet, prout casus in Pandectis & Novellis Medico-Legalibus attestari possunt. Hinc pessimè & periculosè agunt omnes, quotquot ad salivationem maturandam aliquot grana ☿ ♎ti intus dare solent. Externè in affectibus cutaneis, maculis, nævis & stigmatibus eradicandis laudatur, unde WILLISIUS aquam suam cosmeticam inde parat, quæ vid. in Pharm. Rat. sect. 3. c. 5. in fine.

Ex hoc sublimato fit

III.
Mercurius Dulcis.

℞. ☿ ♎ ℥iv.
vivi s. commun. ℥iij.

Misc. probè in mortariô marmoreô, cum pistillô ligneô: postmodum sublimentur ter vel quater in phiola breviori. Sublimationem hanc si repetiveris duodecies, obtinebis *Panaceam Mercurialem.*

Ratio procedendi.

Quum particulæ argenti vivi sint globulosæ, hinc ☿ sublimato de novô junctæ spiculisque ejus appositæ impediunt, quò minus aculeis suis fibras sensiles vellicare & quacunque ratione violare possint, haud aliter ac globuli ex cera sigillatoriâ aciculis aut acubus affixæ punctionem illarum impediunt; & hanc ob causam *dulcis* audit, non ratione saporis, qui adhuc salinus est, sed tatione efficaciæ, quia dulcium instar levius & mitius in linguam & partes agit. Quodsi tamen sapor ejus acerbus nimium, amarus & acris sit, aut operatio minus legitima, aut ☿ ♎tus arsenico adulteratus fuerit, tormina atrocia inferre solet, ut in Novell. Medico-legalibus supra citatis observatum fuit. Arsenicale autem virus in ☿ ♎to agnoscitur, si ab ☍ ♀ p. d. superinfuso nigrescat: Sin verò ☿ dulcis ab ☍ ♀ affuso flavescat, signum est dulcificationis minus legitimè peractæ, unde de novo c. ☿ vulg. sublimandus est. Quo sæpius enim repetitur hæc dulcificatio, eò tutior est ☿ dulc. Unde Gallorum *Panacea Mercurialis* tantoperè laudatur, de cujus præparatione & utendi modo, in Regio Nosocomio Invalidorum Parisiis recepto, plura vid. in Polychrestis nostris Exoticis de Panacea ☿riali.

Usus

Mercurii dulcis satis frequens est in Praxi, cum purgans nobilissimum constituat in cachexia pituitosa, leucophlegmatia, catarrhis, affectibus cutaneis & cumprimis in Lue ♀reâ. Quia verò ☿rialia dentibus sunt infensa, hinc non tam in forma pulveris, quam boli, aut pilularum danda sunt. Dosis ejus est à ℈ß. ad ℈j. cum stimulo, v. g.

℞. Extract. panchymag.
helleb. nigr. āā. ℈ß.
☿ dulc. ℈j.
Scammon. ♁rat. gr. iij.
c. s. q. Syrup. ros. sol. F. Pil. pond. gr. j. consperg. pulv. liquirit.

Pilulæ tales non sunt deaurandæ, cum aurum foliatum ☿ vulgi qs. revivificare sibique jungere possit, unde ☿ ♎ compedibus solutus tormina in corpore movere solet. Experto crede Ruperto.

Panacea ☿rialis intus (ascendendo & descendendo in dosi) sumpta salivationem movet, & ita Luem ♀ funditus exstirpat. Vid. alleg. Polychresta exotica,

Externè ☿ dulcis scabiem, pediculos, cimices & alia insecta, haud secus ac ☿ vulgi, curat & enecat. Vid. Musei Museorum Tom. I. Tit. de ☿.

IV.
Mercurius præcipitatus albus.

℞. ☿ sublimat. ℥ij.
⊖ ✱ ℥iv. Solv. in ▽. fontan. pint. ß. Solutioni filtratæ affunde ☍ ♀ p. d. ℥vj.

agitato

agitato liquori affunde ▽ fontan. pint. ij. Trajice per chartam & huic adhærens pulvis vocatur ☿ ▽ albus.

Ratio procedendi.

Ut connubium ☿ cum falibus tollatur, additur ⊖ ✱, quo facto è folutione per contrarium ℅ ♀. alcalinum facile præcipitatur ☿, qui albicat, cum fulphur ejus per ⊖ ✱ folâ folutione in tantum non extravertatur, quàm fi in fpiritibus mineralium acidis folvatur, prout in feqq. videre licet.

V.

Mercurius præcipitatus ruber.

℞. ☿ crudi ʒj. folv. 🜅. ℥ß. folutioni add. ▽. fontan. ℥ij. poftea affundatur ℅ ♀ p. d. ad præcipitandum ☿ in pulverem rubrum, quem filtratione peracta leviter edulcora, ab ▽ fepaando.

Ratio Proceffus.

'Εγχειρήσεως hujus Chymicæ Ætiologiam WILLISIUS hanc dicit, quòd ☿ ab 🜅 orti diffolvatur, quatenus particulæ falinæ menftrui falibus metalli occurrentes eos fibi ftatim arripiant, indeque vinculo miftionis foluto cæteræ omnes particulæ manumiffæ & quaquaverfus expanfæ inter poros menftrui delitefcant, quæ affufo liquore menftruo folventi contrariò facile exinde ad fundum dejiciuntur. Color autem rubicundus hujus præcipitati à proprio ♀ argenti vivi oritur, quod per folut. cum ~ ⊕ vel 🜅. magis extravertitur, cum ~ ⊕. admodum fulphureus texturam ejus citius feriat & penetret.

VI.

Mercurius præcipitatus luteus.

℞. ☿ fublimat. ʒj. folvatur in ▽ fontan. ℥iij. affund. ▽. ♃. aut ℅ ♀. p. d. Filtra, ad feparandum pulverem luteum, edulcorandum.

Ratio Proceffus.

Eadem eft, quæ in prioribus, nifi quod color luteus à particulis fulphureis ☿rii in minori quantitate extraverfis oriatur.

VII.

Mercurius præcipitatus viridis.

℞. ♀. pulv. ℥ß. folv. in matrac. exig. cum 🜅 orti ʒiij. admove calorem lenem, ut facilius folvatur, tum recipe ☿ ♎ & ⊖ com. albiff. ana ʒii. folv. in 🜅 ontan. ℥vj. ambas folutiones mifce & affunde guttatim ~ ⊖ ✱. q. f. ad præcipitandum ☿, tum folutiones leviter evapora, & obtinebis pulverem præftantiffimum.

Ætiologia

Coloris viridis, ob ♀ admiftam, cuivis patefcere poterit: de reliquis par parium eft ratio.

Ufus

Omnium Præcipitatorum magis externus, quàm internus eft, in curandis affectibus cutaneis, ulceribus fordidis antiquis, è quibus carnem putridam, aut fola, aut c. O. ufto abfumunt. Quid in curanda Lue ♀ faciant, lippis & tonforibus etiam notum eft.

VIII.

Bezoardicum Maximum Fabri.

℞. Stanni ℥iij. Funde in crucibulo: liquato ftanno adde ☿ vivi pondus æquale, tum citò crucibulum exime igne & materiam fufam in pavimentum, probè prius à fordibus mundatum & ficcum, effunde, & refrigerabitur. Tum ℞. hoc amalgama atque pulverifa, adde ☿ fublimati ℥vj. & inde retortæ cui adapta recipiens, in quod 🜅 ontan. ℥iij. infuderis. Deftilla poftmodum prodibitque liquor, *Butyrum Jovis* dictus. Tum deluta recipiens atque retortam, ac capiti mortuo fuperfunde id, quod in recipiente eft & folvetur. Huic folutioni adde ⊕. ʒiij. & denuo igne fortiffimo deftilla & prodibit ~ ⊕ *duplicatus*, meritò ita dicendus. Caput mortuum aqua poftmodum lavatur & ab eadem mediante filtrô feparatur, ufuique fervatur. Diaphoreticum eft omnibus ex ♃ præparatis præferendum, ut ex ufibus patefcet.

Ratio procedendi.

Quemadmodum in Butyri ♃ deftillatione falia rodebant corpus ♃, ut exinde primùm ☿ vitæ & abhinc Bezoardicum minerale obtineri poffit: ita hoc in proceffu per falia, in fublimato recondita, Amalgama Jovis fimiliter in Butyrum Jovis corroditur, è quo poftmodum pulvis ille diaphoreticus obtinetur.

Ufus

Usus

In tollendis obstructionibus (vulgò ita dictis) viscerum inflammationibus, hectica & omnibus pectoris affectibus (in quibus *antihectico* POTERII præstat) est egregius. Datur ad gr. viij. ad x. & plures.

PARTITIO III.

De SPIRITIBUS CHYMICIS.

I.

Spiritus salis crocum redolens.

℞. ⊖ marini decrepitati & pulv.

⊕ alb. ana. Misce & destilla per Retortam igne vehementissimo, prodibit ♈, & caput mortuum, calcinandum in crucibulo, elixiviandum & evaporandum aliquoties, dabit ⊖ *mirabile Glauberi*.

Ratio Processûs.

Quamvis Sal culinare atque fossile spiritum quoque fundant acidum, attamen adeò fragrans non est, quam ♈ ⊖. marini. Hic ergò si desideratur, sumendum est ⊖ marinum, quod magis sulphureum est. In sale enim marino ♃ vivum, perfectum & inflammabile reperiri testatur anatome ejus Chymica. Decrepitationis ratio autem est, ut prius è ⊖ tollatur humiditas aquosa, sicut in destillatione ♈ ⊕ quoque cum ⊕ observatur. Tandem adiicitur ⊕ album, pro medio sc. per quod salis particulæ mox discontinuari solent, ne, si diutius in igne subsistat, liquescat & fundatur: ad quod alii O. aut argillam, lateres & sim. in bolos formata recipiunt, quæ omnia rejicit BARNERUS ex eô, quòd ▽. quacum terrea hæc in bolos formantur, subdestillatione deinde ⊖ decrepitatum nova humiditate imbuat: unde Autor noster alibi in ♈ ⊖ communi cotem pulverisatum substituit.

Nec *obstat* ⊕ æque incommodum esse, cum verendum sit ne ♈um suum simul fundat, sicque Spiritus salis ⊕latus (ut SCHROEDERUS eundem vocat) non verò genuinus ♈ ⊖ elevetur. Metus enim hic prorsus inanis est, cum ⊕ longe fixioris sit naturæ, quàm ut ⊖ mistum ♈um suum destillando reddat. Licet ergò ♃ ⊕ quodammodo diluat ♈. ⊖. nequicquam tamen de ♈ ⊕ genuinô simul prodit, adeò quidem, ut si ♈ ⊕ rectificatus affundatur ⊖ com. hæcque simul destillentur, ♈ ⊖ saltim prodeat, teste ETTMULLERO in Comment. ad Pharm. Ludov. pag. 1144. edit. Westphali: ubi simul de variis modis, quibus *Spiritus salis dulcis* redditur, agitur, quos inter optimus est, qui fit cum duplo 🜄 eum aliquoties cohobando, quem B. VALENTINUS *aquam* suam *temperatam* vocat. Interdum tamen cum ♈ quodam appropriato dulcificatur s. mitigatur, sicut in Peste cum ♈ theriacali dulcificatus optimum est præservativum & curativum.

Usus

Spiritus Salis non tantum in Chymicis, sed & in Foro Medico magni semper æstimatus fuit. Illic enim menstruum egregium, ipsum etiam ☉ solvens, præbet. Hîc summum est refrigerium in effervescentiis febrilibus, destruendo refrænandoque bilem efferatam saliaq; alcalia in corpore humano nimis debacchantia. Hinc in Julepis sitim compescit, tam hypochondriacorum, quam febricitantium. Porrò quoque diureticum præbet in hydrope egregium, cumprimis si cum ⊖ quodam fixo in ⊖ salsum commutetur. Tandem in confortando tono stomachi ♈ ⊖ dulci nihil est præstantius ad provocandum appetitum, cruditatem nidorosam corrigendam, nauseam & vomitum abigendum. Dosis à gt. x. ad xii. imò plures adscendit, in vehiculô appropriatô danda.

II.

Spiritus & oleum ⊕.

℞. ⊕. ad albedinem calcin. q. v.

Pulverisa, & inde Retortæ lutatæ, atque igne reverberii destilla per triduum: prodibit primò ♈ & tandem ♂, ⊕ in recipiens. Quod remanet in cucurbita, est ⊕ *Colcothar.*

Ratio procedendi.

Quùm ⊕ non calcinatum, ob ♃ conjunctum facilè colliquescens, nullum omnino Spiritum fundat, imò etiam Retortam disrumpere faciat, hinc per calcinationem illud primò dephlegmandum erat. Quidam tamen ♃ina ⊕ conservando destillationi illud prius committunt, quam Autor noster ita instituit:

℞. ⊕ lib. iij. inde cucurbitæ vitreæ, pone super ignem arenæ, adapta capitellum & recipiens. ⊕ primò solvetur, & postmodum ♃ destillabit in recipiens. Quod remanet in cucurbita, est ⊖ *album.*

Utrobique autem non opus est, ut ad partium discontinuationem faciliorem & fluorem coërcendum corpus aliud terreum, aut salinum, ut in destillatione ♈ ⊖. ⊕. &c. observatur, addamus, cùm ⊕ sufficientes

ficientes particulas metallico - terrestres in se contineat, quæ impediunt, quò semel calcinatum minus colliquescat. De cæterô 🜋 & ☍ nonnisi gradu majoris vel minus aciditatis differunt, ratione essentiæ autem conveniunt, cum ☍ tantum aliquot particulas metallicas secum rapiendo gravius & concentratius sit, ut levi dilutione facile in 🜋 mutari possit & 🜋 🜖 vicissim facile in ☍ 🜖 (vulgò sic dictum) concentrari possit.

Usus.

Omnium horum præparatorum è 🜖 ferè idem est ac 🜋 ⊖. nisi quod 🜋 🜖 majorem adstrictionem & acrimoniam conjunctam habeat, eaque de causâ pulmonibus æquè ac dentibus noceat: unde utrobique 🜋 ⊖ illi substituendus, illîc in pleuritide, hîc in dentium nigredine & flavedine tollenda, quamvis præstet hoc in casu ab acidis ejusmodi prorsus abstinere, ne ante congruos annos edentuli fiamus. In ardore febrium & compescenda siti 🜍 🜖 & cum eô parata Tinctura florum bellidis egregiè conducunt. In stomachi affectibus, apepsia, anorexia & similib. 🜋 🜖 tribus aut quatuor partibus elix. propriet. aut menthæ misceri poterit, cumprimis mitigatus, seu ut loquuntur, *dulcificatus*, cum 🜈. digerendo & cohobando facile parandus: qua ratione & ☍ 🜖 dulcificando Spiritum 🜖 volatilem suum efficere conatur VIGANUS, hac ratione:

℞. ☍ 🜖 ℥ij. affunde 🜈. optimi ℥viij.

hinc calor orietur intensissimus, absque ebullitione. Aptetur excipulum & △. lento vel MB. vel ∴. abstrahatur ad dimidias. Hinc refrigerati liquores, tum ille, qui in excipulo est, tum qui in Retortâ remansit, confundantur. Remedium est optimum in omnibus hæmorrhagiis, tam internis, quàm externis sistendis, quod aliàs *Aqua Rabelii*, famosi quondam Circumforanei, vocatur.

Si cum ♀ dulcificetur, *Spiritus aperitivus* PENOTI audit, quià D. MICHAELE ita parabatur:

℞. 🜖. calcinati. part. iij.
⊖ ♀. optimè depurati p. j.
Silicum fluviatil. p. vj.

destillentur △. fortissimo per Retortam, & prodibit 🜋 🜖 admodum temperatus, in defectu mensium, malo hypochondriaco & scorbuto cum vehiculo convenienti dandus. Valet etiam in hydrope curando, aliisque obstructionibus viscerum, quas vocant. Dosis est à ʒß. ad ʒj. E capite mortuo elixiviatur c. ▽. pluviali ⊖ *digestivum*, à gr. vj. ad xij. purgantibus pro stimulo adjic. & cum epat. rubr. in dictis modò affectibus propinandum.

III.

Spiritus Salis Armoniaci volatilis, omnibus hactenus cognitis penetrantior.

℞. ⊖ ✱.
lapid. hæmatit. ana,

contunde separatim in mortariô marmoreô: Misce & per spatium 14. præterpropter dierum in cella repone. Postmodum inde Retortæ vitreæ, atque in ∴. destilla igne primùm lentô & prodibit 🜍. Postmodum adaptetur vas recipiens & igne ad 4. gradum auctô egredietur 🜋 admodum penetrans, qui eximendus & usui servandus. Abhinc caput mortuum, in Retortâ residuum, fractâ hâc eximitur & pulverisatum in cellâ reponitur, donec liquescat: Tum ex eô, mediante igne suppressionis, elicitur Spiritus Salis. In qua tamen operatione attendendum, ne 🜋 ⊖ ✱, qui adhuc in capite mortuo restat, cum 🜋 ⊖ misceatur. Proinde primò prodiens gustu explorandus est, nec recipiens prius lutari debet, quàm 🜋 ⊖. percipiamus. Ultima hæc operatio multoties potest iterari & semper 🜋 ⊖ elici. Hic 🜋 ⊖ cum 🜋 ⊖ ✱ æquali pondere mixtus dat *Tincturam cœlestem*, mixturam ad omnia stomachi vitia convenientem & omnibus stomachicis palmam præripientem. Si ex capite mortuo novum 🜋 ⊖ destillare animus sit, adde ad quamlibet ejus libram ⊖ ✱ ℔ß. atque iterum, ut ab initio, proceditur. Hic processus potest continuari in infinitum ferè, & post multas operationes, si lubet, caput mortuum in crucibulo igni expono, & exinde paro *Crocum ♂ adstrictivum.*

Ratio procedendi.

Ad genuinam 🜋 ⊖ ✱ ejusque destillationis ætiologiam explicandam consideranda primùm est ⊖ ✱ nostratis (nam Veterum nativum erat) præparatio, quæ ex ⊖. com. ⊡ & fuligine constat: sub quâ ⊖. vol. urinæ & fuliginis, dum 🜍 evaporat, se jungit cum acido ⊖. com. & ambo abeunt in ⊖ ⊖sum, seu neutrum, quod vocatur Sal armoniacum. Quodsi jam sali huic nil nisi lapidem hæmatitem cum Autore, aut limaturam ♂ cum ZWELFERO addamus, primò quidem 🜋 quodammodò alcalinus seu potius ⊖sus prodit, alter verò, qui sequitur, nil nisi 🜋 ⊖ est, cum hæmatites aut ♂ addita tantùm ad discontinuationem particularum ⊖ ✱ faciant: nisi fors dicere velimus per diuturnam illam 14. dierum digestionem texturam magis resolvi, ut ⊖. vol. ⊡. in primâ operatione quodammodo liberetur & elevetur. Unde BARNERUS 🜋 hunc ad acidos refert. Quodsi verò 🜋 ⊖ ✱ prorsus alcalinum & urinosum desideremus, aliud potius alcali est adjiciendum, quod ⊖ commune in ⊖ ✱ sepultum absorbeat atque ⊖. vol. urinæ à compedibus suis liberet. Hunc in finem portio anatica, aut dupla, calcis vivæ illi additur, aut & ⊖ ♀ ana, vel si ⊖ ♀ nimis pretiosum esse videatur, cinerum clavellatorum portio æqualis, sicque levi candelæ vel carbonum calore Spiritum obtinemus penetrantissimum, hac tamen cum differentia, ut si cum calce viva fiat operatio ⊖ ✱ merum fundat spiritum; Sin cum ⊖ ♀ aut cineribus clavellatis, magna ejus pars sub *Florum* ⊖ ✱ formâ se sistat.

Usus

Usus.

Usus 〰 ⊖ ✱ acidi coincidit cum 〰 ⊖ effectibus. Alter, scil. 〰 ⊖ ✱ urinosus, sal volatile macrum est, omnia fere reliqua volatilia superans, &, cùm particulis oleosis destitutum sit, in morbis etiam calidissimis, (quos per subitaneum sudorem curat) innoxium. Diaphoreticum igitur optimum est in febribus, tam intermittentibus, quam continuis malignis. Illic & tertianam & quartanam curat, unde 〰 antiquartius D. MICHAELI dicitur. Hîc in malignis adeò proficuus est, ut Pesti etiam pestis sit, attestante ZWELFERO & ipsa experientia. In Pleuritide maligna 〰 um hunc admodum proficuum observari. In aliis quoque inflammationibus internè & externè prodest. Urinam valdè movet, unde Lipsiæ der Sauff-Spiritus dicitur, quia ⊡ potatoribus movet. Adhæc flatus discutit & nervinus est, in cardialgia, passione hysterica, Colica & similibus egregius. Menses etiam movet, præmissis tamen aperientibus fixis, tam internè datus, quam externè per instrumentum GLAUBERI vaporetenus adhibitus. In Scorbuto pariter omnibus palmam dubiam reddit. Dosis à ℈j. ad ʒß.

IV.

Spiritus Terebinthinæ, & Terebinthina in ▽ solubilis.

℞. Terebinthin. lib. ij.
▽. Font. lib. v.
⊖ ♀. optim. ℥iij.

M. & in Alembico destilla per balneum Mariæ: prodibit unà cum copioso ♆ 〰 Terebinthinæ optimus, coloris aquei, saporis & odoris grati. Peractâ destillatione (cujus indicium est, quando nullæ striæ amplius apparent) à ♆ separatur ope infundibuli. Tum residua aqua lactescens decantatur à *Terebinthina cocta*, fundum occupante in Alembico, filtratur ac evaporatur ad consistentiam saponis mollis, nomine *Saponis alcalici* veniens. Ex Terebinthinâ coctâ autem vulgari modo varii coloris *Olea Terebinthinæ* destillari possunt.

Ratio procedendi.

Additur hîc alcali, quod retinet crassius & spissius inquinamentum oleosum terebinthinæ, simulque hebetat acidum, ut 〰 volatilis penetrans & efficacissimus prodeat: non secus ac è succino (cui similis est terebinthina) ⊖ vol. simile obtinetur.

Usus

Ejus in affectibus renum & vesicæ non tantùm, sed & pulmonum læsionibus internè est laudatissimus. Externè vi balsamica in vulneribus, cumprimis nervorum, neminem deserit. Dos. g. v. ad ℈j. in vitello ovi.

PARTITIO IV.

De
TINCTURIS.

I.

Tinctura ♂ alcalina.

℞. ♂. crud. pulveris. atque lento igne sensim exsicca, quousque cinereum colorem obtinuerit. Posteà misce cum æquali pondere ⊖ ♀. Misturam funde in crucibulo, atque per spatium 3. horarum in △ relinque. Hinc effunde in mortarium marmoreum adipe illitum, ut indurescat. Tum pulverisetur statim ac pulveri calenti adhuc affundatur 🜄. defæcatissimus, ad eminentiam 3. vel 4. digitorum, matracium probè obturetur, sicque 🜄. colorem purpureum mox induet.

Ratio procedendi.

Ut ♃ ♂ tincturam suam eò faciliùs impertiat, præmissâ tostione funditur cum ⊖ ♀, quod tanquam menstruum semi-universale extractionem ejus juvat. Hinc mirum non est 🜄 rectificatissimum ab eo statim tingi; quamvis & hujus partes ♃reæ, ut in Tinctura ♀, multum ad rubedinem ejus contribuant.

Nec *obstat* dari etiam *Tincturam ♂ cum acido*, quam Autor noster quoque habet & ita parat:

℞. Croci metallor. ℥iij.

Affunde 〰 ✢ penetrantissimum, ad supereminentiam 3. vel 4. digitorum, & post digestionem 3. vel 4. dierum evaporetur ad consistentiam extracti. Hinc affunde 🜄 defæcatissimum ac digere.

Quod enim ⊖ ♀ agit in priori descriptione, hoc ⊕ fixum sub detonatione jamdum egerat in croco metallorum, quod pariter recludit texturam ♂. ejusque ♃ extravertit. Aliàs enim ♃ra per acida secreta non tam per solutionem aut extractionem, sed per solam substantiæ ☿rialis corrosionem fieri ETTMULLERUS inde probat, quòd ♃, quod à menstruo acido intactum relinquebatur, tali solutioni partim supernatet, partim ♂ frustulis instar crustæ adhæreat.

Usus.

Tinctura ♂ alcalina laudatur à Chymicis in curatione morborum chronicorum, obstructionibus visce-

viſcerum ab Antiquis adſcriptorum, cachexiæ v.g. ſcabiei contumacioris aliorumque morborum cutaneorum ab humorum circulantium impuritatibus ortorum. Valet quoque plurimùm in obſtructione menſtruorum, ſanguinemque purificat. Doſis ejus eſt à gutt. xij. ad xv. vel xx.

II.

Tinctura ♂ ſanguinea.

℞. 🜄. fol. ♀. ℥iij.
🜿 ♂ optimè exſiccat. ℥ij. Pulveriſatis affunde 🜍. ℥vj. Digere per aliquot dies.

Ratio procedendi.

Compoſitio ſeu Præparatio hæc coincidit cum *Tinctura* 🜿. ♂. ZWELFERI, ſub cujus præparatione ſæpe evenit, ut conjunctione 🜿 ♂ & terræ foliatæ ♀ ♂ è 🜿 cadat: unde Tincturam hanc magis tartaream, quàm ♂alem dicit ETTMULLERUS. Aliquid tamen de ♁ ♂ accedere ſaturatiſſima rubedo innuit, cujus intuitu etiam ſanguis ♂ à Geilfuſio Sen. Practico quondam Haſſiæ famigeratiſſimo dicebatur: quo titulo adhuc proſtat in Officinis Giſſenis, Butisbacenſibus & Francofurtenſibus.

Uſus.

Fortius deobſtruit quàm ℞ ♁, in hypochondriacis, ſcorbuticis, cachecticis: cumprimis autem in chloroſi & obſtructione catameniorum valde utilis. In ſcorbuto tamen palmam illi dubiam reddit *Tinctura ♂ cærulea* D. ETTNERI, cujus genuinam deſcriptionem ab Imperatrice Sorore obtinuit Epiſcopus Auguſtanus, ad cujus præparationem requiruntur ſeqq. 1. Crocus ♂. ℞. Lim. ♂. purif. vel chalybis fere impalpabilis lib. j. 🜿. Ungar. optim. ☿. viv. ana lib. iv. immitte omnia in ollam terream & vitreatam, quibus ſuperfunde 🜊 vini albi acerrimum ad eminentiam 4. dig. Pone ſuper △. lentum carbonum, & ſpatulâ ligneâ ſenſim ſenſimque materiam move, & ſic intra horam, vel ſummè bihorium accipies āāā ♂ale, quod ▽ pura lava, & quando puriſſimum erit, tunc ſicca, colloca in Retortâ in ∴. & △ ſuppreſſionis per gradus evoca ☿. Sic in fundo Retortæ manebit crocus ♂ rubicundiſſimus, ad colorem ♀ vergens. Hunc crocum tere & pro uſu ſerva. 2. Spiritus ⊖ ✳ cum æquali parte ⊖ ♀ l. a. præparatus, qui dein de cap. mortuo proprio evaporatione exſiccato ſaturatur, uſque dum nil amplius de eô imbibat & filtretur. ℞. igitur 〰 ita impprægnati parum, ſuperfunde ſuper crocum ♂ pulveriſatum inque vitro agita, & poſt hæc effunde 〰 ſicque repete & crocus cœruleo colore infectus aſpicitur. Elue colorem cum 〰 & ſic continua, uſquedum, quantum illius ad laborem neceſſarium eſt, ſolutus ſit, quod ex colore ſaturato animadvertere potes. Filtra coloratum ſpiritum & cum alterô non colorato conjunge. Demum ad ℔j. hujus adde ℥ß. de ⊖ ♀ vol. in 〰 ⊖ ✳ ℥ij. ſoluto, ſic præparata eſt *Eſſentia ✳ ♂alis*, quam uſui ſerva.

III.

Tinctura ♁.

℞. ♁. ℥j.
⊖. ♀. ℥iij.

Liquentur ſubitò in mortario ignito, injecta pulveriſentur & in matracio affundantur 🜍. optimi ℥vj.

Ratio procedendi.

Cum ♁ commune præter particulas 🜍ſas balſamicas etiam terreſtres & 〰 acidum contineat, hinc ut priores ab his ſegregentur & ſeorſim obtineantur, cum menſtruo appropriato ſulphureo, ſc. 🜍. extrahendæ erunt, cujus actionem (♁ texturam aperiendo) juvat ⊖ ♀ adjectum. Sic particulæ 🜍ſæ ſolutæ Tincturam ſuppeditant rubicundam, cum ⊖ ✳ etiam alembicum tranſeuntem, ut in ℞ ♁ BOYLEI fieri ſolet.

Uſus.

Tinctura hæc eadem præſtat, quæ Balſamo ♁ tribuuntur, quo gratior longè & guſtui acceptior eſt. Confert igitur in omnibus viſcerum internorum, cumprimis autem in pulmonum læſionibus, in phthiſi, tuſſi, aſthmate. Optima quoque eſt in curandis affectibus cutaneis, ſcabie & ſimilibus, tam internè propinata, quam externè illita. In curandis fiſtulis injiciatur eum eſſentia Myrrhæ aut Elix. proprietatis, ſine acido. In ulceribus antiquis & vulneribus pariter cum emolumento adhibetur, cumprimis in illis ſubjectis, quorum cutis 🜍ſa & emplaſtra perferre nequit.

IV.

Tinctura Myrrhæ.

℞. ⊖ ♀ ℥ij.
Myrrh. ℥vj.
🜍 rectif. lib. iß. M.

Digerantur leni calore, donec purpureum colorem elegantem ſpiritus extraxerit. Liquor filtretur, & uſui ſervetur.

Ratio

Ratio procedendi.

Similia similibus solvuntur. Cum igitur Myrrha subjectum sit resinosum & ♂sum, tale quoque menstruum, sc. 🜄 rectif. requirebatur. ⊖ ♀ additum juvat & facilitat 🜂rearum particularum extractionem, particulis suis acutis aditum faciendo moleculis ♂sis 🜄. haud aliter ac mechanici, pro meliori clavorum intrusione, terebrando prius aditum parare solent.

Usus

Tincturæ hujus adeò latè patet, ut D. LANGIO olim *Essentia salutis* dicta fuerit. Quid quod ab HELMONTIO ipsa myrrha pro corporis humani balsamo & vitæ confortativo habeatur; quò etiam respexisse videntur Magi ex Oriente venientes, & Salvatori thus, aurum & myrrham offerentes. Vi enim suâ balsamica resistit omni putredini: unde loco præservativi contra Pestem à Paracelso commendata olim fuit Sterzigensibus. Quemadmodum igitur tempore pestis & aliorum morborum contagiosorum Medicos nunquam ægros visitare jubet ETTMULLERUS, nisi masticatione & myrrhæ masticatione prius se muniverint: ita pariter essentia & tinctura myrrhæ hunc in finem aliis præservativi loco præscribi poterit: quam ipso, quo hæc scribo, annô, febre petechiali Gissæ, (quo milites præsidiarii in ultima Landavii obsidione capti, per Galliam ducti & durissimè habiti, tandem in Hassiam remissi eandem deportaverant) grassante & metum pestis inducente, arcani nomine venditando Practicus quidam, non sine fœnore insigni, per schedulas publicas commendabat. Adhæc egregium expulsivum est in variolis & morbillis, catameniis & lochiis obstructis, unde & fœtum demortuum potentissimè expellit. Pro sanguine scorbutico depurgando seq. ratione eandem præscribit ETTMULLERUS:

℞. R. ☿. è scor. ʒij.
Myrrhæ ʒj. M.

Dentur 30. vel 40. guttæ in vehiculo domestico aut appropriato.

In scabie idem ℞. R. aut essent. Myrrh. ʒij.
lignor. comp. ʒiij.
M. D. ad 40. guttas.

In stomacho aliisque visceribus roborandis & à verminosa putredine præservandis pariter valdè prodest, eamque ob causam Elixir proprietatis PARACELSI ingreditur.

Externè laudatur in vulneribus & ulceribus antiquis, cumprimis fistulosis, ope siphonis injecta. Quin & in scorbuto oris vel sola, vel cum R. ligni sancti, aut, si hæmorrhagia gingivarum insignior conjungitur, cum R. Laccæ maritata.

V.

Tinctura ♀ extemporanea.

Hanc ante V & quod excurrit lustra in Laboratorio Regio ita parari vidi: Calcinaverant sc. & in △. detinuerant ⊖ ♀ per triduum: huic adhuc calido & ferventi infundebant 🜄. qui statim & in continenti colore rubicundo tingebatur.

Ratio procedendi.

Cum Tinctura hæc, ut alibi dictum fuit, potius ♂sis 🜄. particulis quàm ⊖ ♀ tribuenda sit, hinc mirum non est easdem à ⊖ ♀ per diuturnam & continuam hanc calcinationem & calorem actualem summè activo reddito & qs. volatilisato statim resolvi, suamque Tincturam subitò de se spargere: haud aliter ac salia volatilia cum ♂ digesta rubedinem induunt.

Usus.

Tinctura ♀ egregium medicamentum in obstructionibus Viscerum antiquis, malo hypochondriaco, alvo contumaciori, calculo & mensibus pellendis constituit. HARTMANNUS eandem tempore somni assumendam suadet: ast & tempore matutino & vesperi, aliisque horis Medicis sumi potest, & quidem à gutt. xx. ad xxx. in cerevisia, aut vino calido, vel aliis vehiculis.

Potest misceri cum aliis appropriatis, sive nephriticis, v.g.

℞. Tinct. ♀.
Essent. ♂. ana ʒij. M.D.gutt.xxx.ad xxxx. in vehic. conven.

Vel

℞. Tinct. ♀.
☿. ãã. ʒj.
Liq. nephrit. ex silic. Glaub. ʒij.
M. D. gutt. xxx. in ▽. saxifrag.

VI.

Aqua styptica. A.

℞. ⊖ albi ℥ij. dissolv. in
▽. calid. ℔j. Postmodum ℞.
O. rubri ℥ij. dissolve itid. in
▽. calid. ℔j. Solutiones misce ac trajice per chartam: Postmodum evaporentur ad dimidium: adde paululum solutionis heliotropii tricocci, ad conciliandam Tincturam purpuream.

PARTITIO V.

De

SALIBUS QUIBUSDAM CHYMICIS.

I.

Tartarus solubilis.

℞. 🜿. crud. pulverif. ℔j.

🜔 🜿 ℔ß. M. ac ſolve in 🜄 fontan. pint. V. ſolutionem calefac in ſartagine, cavendo, ne liquor, qui in ſpumam abit, extra ſartaginem emergat. Tandem trajiciatur per filtrum & evaporetur.

Ratio Proceſsûs.

Cum 🜿 ejuſque cremor & cryſtalli nonniſi in vehiculo calido ſolvantur, haud pauci verò eundem in vino aut cereviſia aſſumere ament, hinc illi combinatur ſal 🜿, quod facilimè ſolvitur in quovis humido. Ubi tamen obſervandum eſt, ut ſtatim ſub ipſa ſolutione, dum adhuc quodammodo ebullit, abſorbeatur, cùm 🜿 depuratus facilimè connubium 🜔 🜿 deſerat & fundum petat.

Uſus

🜿 ſolubilis eſt egregius pro digeſtivo & laxativô in hypochondriacis, quibus cremor & cryſtalli 🜿 aciditate ſua tormina ſæpe movent, quæ in 🜿 ſolubili corrigitur per 🜔 🜿 alcalinum. Abſtergit egregiè pituitam, ventriculum & inteſtina obſidentem, & blandâ irritatione alvum laxat. Unde in curâ acidularum, ſi forte alvus contumacior reddatur, ſalutaris ejuſdem uſus eſt, cùm operationem acidularum per ſeceſſum juvet. Datur à ℈j. ad ʒß. in poculo vini.

II.

Tartarus 🜖latus.

℞. Spirit. 🜖.

🝆 🜿. p. d. ana. M. & ceſſante ebullitione affunde 🜄. calid. q. ſ. evapora ad medietatem & repone, ut concreſcant cryſtalli, quos exime, iterum evapora, idque toties repete, donec omnem 🜿 🜖latum exemeris.

Ratio procedendi.

Cum 🜴 🜖 nimium acidus & corroſivus ſit, hinc per additionem 🝆 🜿 per deliq. tanquam 🜔 alcali contrarii cicurandus erat; adeòque duo hæc proportione anaticâ maritata ſal tertium, quod neutrum & enixum vocant alii, exſurgit, & de utroque participando mediam, ſalſam & abſtergentem qualitatem nanciſcitur.

Uſus.

Tartarum hunc 🜖latum laudatus ſæpius ETTMULLERUS in Comment. Schrœd. elegans & univerſale digeſtivum ante purgationem pro affectibus ventriculi & inteſtinorum vocat, ut & aperitivum primarum viarum. Sapore enim ſuo ſalſô & vi nonnihil laxativa & diuretica inſigniter abſtergit & temperat; hinc in morbis chronicis remedium merito laudandum eſt. Obſervat idem, quod ſi 🜿 🜖. à ℈i. ad ʒß purgantibus miſceatur, dimidia ſaltim horum doſis ſit ſumenda, quoniam 🜿 per ſe habet vim proritandi alvum & ſtimulandi inteſtina ad excretionem.

III.

🜕 *fixum.*

℞. 🜕

🜿 ana. Pulveriſ. & M. Hæc materia per vices injiciatur in crucibulum candens & deflagratione finitâ remanebit ſal, quod neutiquam deflagrabit in prunas injectum.

Ratio procedendi.

Cum 🜕 nihil aliud ſit quam 🜔 compoſitum ex 🜔 alcali & ſpiritu acido ſulphureô, hinc, ſi alcali ex illo deſideremus, ſpiritus acidus ex eô abigendus eſt, ſive per accenſionem cum carbonibus, ſive per detonationem cum aliis ſubjectis 🜍reis: unde poſt croci metallorum & ♁ diaphoretici præparationem illud gratis obtinemus. Ut verò omnes 🜴 acidi particulæ, ſi quæ poſt accenſionem remaneant, penitus enerventur, non ſine cauſa Autor noſter adjecit 🜿, ſub calcinatione 🜔 ſuum fixum pariter ſuppeditantem & acidum illud magis corrigentem.

Uſus

Usus

Hujus ⊖. Chymicis admodum proficuus & expetitus est ad plures solutiones instituendas, adeò quidem, ut GLAUBERUS liquorem exinde per deliquium paratum pro decantato *liquore Alkeheft* venditare non dubitaverit.

IV.

Arcanum Duplicatum.

Hoc nihil aliud est quàm ⊖ extractum è capite mortuo aquæ fortis. Est sc. Sal neutrum, ex parte fixiore ⦶ & ⊕. Pro hâc operatione caput mortuum minutissimè pulverisatur, solvitur in ▽. filtratur & evaporatur in sartagine ferreâ, remanetque Sal fixum, quod vocatur ⊖ *ex duobus*, *Arcanum duplicatum* Mynsichti & *Panacea Holsatica*. Aliter autem à D. LUDOVICO paratur ita:

℞. ⊕. lib. j. Solvatur in
▽. calid. lib. iij. Solutio filtretur, & infundatur
⦶ fixi in aq. font. ℥viij. solut. & præcipitabitur terra ⊕. Hinc liquor per chartam filtrandus est, ut remaneat terra, quæ exsiccanda. Postmodum liquor evaporetur, & remanebit ⊖. arcanum duplicatum dictum, quod in crucibulo reverberandum.

Ratio Processûs.

In utraque operatione Sal fixum ⦶ arripit acidum ⊕. sicque ≑tat metallum, simul tamen partem ⊕ metallicam aggrediens & aliquid de 🜍 ejus fixo & anodyno arripiens tandem in ⊖ salsum seu enixum abit.

Usûs

Intuitu non tantum convenit cum aliorum salium mediorum qualitate absterſiva & diureticâ, sed & 🜍 intuitu vim possidet anodynam & somniferam in vigiliis diuturnis aliisque affectibus. Hinc optimum est remedium in affectibus chronicis, malo hypoch. scorbuto, febribus intermittentibus & continuis lentis omnibusque lymphæ per vasa & renes abundantiis; it. in suppressione mensium, deliriis melanchol. & mania. Dos. ℈j.

PARTITIO VI.
De
MAGISTERIIS.

I.

Lac Sulphuris.

℞. 🜍 subtilissimè triti,
⊖ ♀ ana. Liquentur in vase fictili vitreato, hinc coq. in ▽. font. Hanc ▽. filtra per chartam & instilla acetum, sic præcipitabitur ad fundum pulv. albicans, Lac 🜍. dictus.

Ratio procedendi.

Contraria contrariis præcipitantur: quæ Regula in Magisteriorum præparatione potissimum observanda est. Cum igitur ⊖ ♀ sub coctione roserit sibique junxerit 🜍 particulas, hinc illi, ceu alcalino subjecto, menstruum seu potius præcipitans contrarium, sc. acidum, opponendum erat, quod ⊖ ♀ devorando particulas 🜍 à compedibus liberat & separat, quæ sua gravitate fundum petunt. Colorem autem albicantem harum particularum BARNERUS à duplici causâ derivat, primò à salibus, & 2. ab aëre; adeoque Lac vocatur Magisterium, non ratione consistentiæ, sed ratione coloris, quod in inscriptione formularum observandum, ne cum ineptis Candidatis illud pro liquore habeamus.

Usus.

Decantatum est in plurimis affectibus pectoris, tussi, asthmate, phthisi, scabie item & affectibus cutaneis internè & externè. Ast licet non omni virtute balsamica destitutum, & ita non omnino pro calce inerte habendum sit, certum tamen est, quod virtus illa maximè castrata sit, adeò ut ʒj. florum 🜍 aut 🜍 com. purioris plus agat, quam ℥j. Magisterii.

Hinc ETTMULLERUS alium, eumq; convenientiorem, habet modum Lac 🜍 absque acido parandi, quando balsamum 🜍 ad extracti consistentiam inspissatum extrahit cum 🜅. rectificato & abhinc præcipitat cum ▽ simplici. Convenit non tantùm in Phthisi, sed & in Peste rotulis præservativis misceri potest. Externè Varos curat & cosmeticum est.

II.

Resina Jalappæ & Scammonei.

℞. Jalapp. aut Scammon. contrit. q. plac. affunde 🜄. rectif. q. s. & extrahetur Resina. Solutioni filtratæ affundatur ▽. com. & Resina fundum petet. Spiritum vini igne lento in Alembico vitreô denuò abstrahere poteris. Postmodum Resina exemta aliquoties lavatur aquâ, priorem rejiciendo & novam affundendo. Denique exsiccatur & usui servatur. Eodem modo proceditur in aliis Resinis parandis.

Ratio procedendi.

Quum Resina horum subjectorum sit naturæ 🜍sæ, hinc per simile menstruum, sc. 🜄. rectificatum extrahenda erat; & cum 🜍o nihil magis sit contrarium quam aqua communis, quæ illi misceri nequit, hinc per hujus affusionem pori in menstruo ampliores redditi solutum amplius continere nequeunt, sed ad fundum secedere permittunt; quod facile in majori copia obtinetur, si Resina in radice jalappæ quodammodo extraversa sit, & splendore se prodat.

Usus

Horum Magisteriorum idem est qui simplicium, hâc tamen cum distinctione, quòd Resina Jalappæ in minore quantitate & fortius, quàm mixtum integrum: Resina Scammonii autem mitius & debilius, quàm mixtum integrum, sub eadem dosi, agant. Quod enim Rad. Jalappæ ℈j. efficit, hoc Resin. Jalappæ ℈ß. præstare valet, quæ communis ejus dosis est. Aliter autem res se habet cum Scammonio, quod in substantia vix ultra grana quædam tuto datur, cum tamen Resinæ duplum propinari possit. Rationem in Sal, particulis sulphureis combinatum, rejicit WILLISIUS, quod sub extractione Scammonei maximam ad partem evasisse, in solutione verò Jalappæ permansisse dicit; unde & Resinæ hæ saporem acriorem habentes fortius operari & purgare solent. Conveniunt autem ad eliminandum serum & aquas hydropicorum aliisque in affectibus, à colluvie serosa oriundis.

III.

Magisteria Testaceorum.

℞. Testarum Ostrearum bene lotarum, & in mortar. contus. q. v. & in vase vitreo vel figulino superaffunde 🜊 🜍 Philosophicum, vel acetum destillatum: Repone in digestionem per biduum vel triduum, donec menstruum particulis solutis probè fuerit imprægnatum, cujus signum est, quando affuso 🜍 ♀. per deliq. solutio lactescit: Tum solutionem filtra & affunde 🜍 ♀. p. d. vel 🜊 ⊖ ✳. & Magisterium testaceum ad fundum præcipitabitur, à liquore ope decantationis separandum.

Ratio procedendi.

Cum corpora ejusmodi testacea ad extractionem propriè sic dictam sint inepta: hinc 🜊 🜍 Phil. aut ✳ illis affunditur, ut saltem rodat & abradat quasdam illarum particulas. Quamprimùm autem liquor menstruo contrarius, 🜍 ♀. aut 🜊 ⊖ ✳ affunditur, oritur effervescentia atque lucta inter utrumque, sub cujus motu pori solventis majorem nanciscuntur diametrum, adeò, ut particulæ testaceorum abrasæ illis excidant, & ad fundum secedant.

Usus

Horum Magisteriorum nullus aut perquam exiguus est. Cùm enim omnia ejusmodi marina & testacea potissimum acidum absorbendo agant, hinc acido extra corpus humanum imbuta, &, ut loquuntur, saturata, acidum parile in corpore humano oberrans non amplius attingunt. Præstat ergò simplicibus & integris adhuc uti, quàm castratis.

Nec *obstat* ratione Salis, à menstruo illis adhærentis, istis vim quandam saponariam, abstersivam aut deobstruentem competere:

℞. Habemus enim alia detersiva magis tuta, cùm salia à menstruis his quodammodò corrosiva sint; & quia nulla arte omninò possunt elui, hinc mirum non est, quod post usum Magisteriorum illorum, etiam pretiosorum, sc. perlarum & coralliorum, ventriculus quandoque corrosus inventus fuerit.

INDEX

TABULA LOCUM ET TEMPUS, QVIBUS UBERIUS PLANTÆ, POTISSIMUM SPONTANEÆ, VIGENT AC PROVENIUNT, EXPRIMENS.

	JANUAR.	FEBRUARIUS.	MARTIUS.	APRILIS.	MAJUS.	JUNIUS.	JULIUS.	AUGUSTUS.	SEPTEMBR.
…num, …s, Pa Mare, …s, Flu- …Ripa, …o, …bs, …s hu- …us.		Tuſſilago Petaſites, * fl. rubro major, minor fl. albo. Saxifragia aurea Dodonæi. * Leucojum bulboſũ Theophraſti, * ſive Narciſſo-leucojum.	Populus alba & nigra. Salix, * & quidem Salix alba perticalis vulgaris. Salix punicea Tabern. Salix vitellina viminalis. Salix Platyphyllos 1. Thalii & ſecunda ejusdem. Salix anguſtifolia Pannon. Cluſii. * Chelidonium minus. Vinca pervinca, Pulmonaria maculoſa * & immaculata, quæ aliàs dumetis & ſylvis opacis gaudet æquè ac Pulmonaria anguſtifolia. Auſtriaca 3. Cluſii.	Alnus Myrica Caltha Paluſtris. * Tithymallus paluſtris fruticoſus C. Bauhin. * Trifolium paluſtre (maxime ſi hyems præcedens mitior.) * Colchicum, quod ſæpius hyeme tepidiore præceſſa, tempore verno florens offenditur, quod & Geſnerus, Cluſius & alii annotarunt.	Pſeudoacorus Oxylapathum Hippolapathum * Ranunculus fluviatilis Taber. Plantago aquatica. Nymphæa alba & lutea Quinquefolium paluſtre Sambucus aquatica * Alnus fœtida ſeu frangula * Anagallis aquatica foliis rotundis major & minor, item foliis oblongis major & minor * Viola aquatilis altera Dodon.	Virga paſtoris, Scordium Lyſimachia ſpicata rubra * Lyſimachia galericulata cœrulea Lobel. * Gladiolus paluſtris * Geum paluſtre. * Ranunculus Apii folio. * Echium Scorpioides paluſtre. * Serpillum Acinarum Geſn. * Conyza aquatica ſerratifol. * Morſus ranæ * Phu minus paluſtre * Alſine paluſtris * Alſine muſcoſa Dalech.	Phu Germanicum Fuchs. Scrophulatia. * fœmina Cam. Corona Solis. Helenium Hydropiper * Perſicaria maculoſa Pulegium, Eleoſelinum Calamintha aquatica * Potamogeton latifolium, anguſtifolium, & reliquæ ſpecies. * Cicuta aquatica, Wargenkraut. Geſn. Aſcyrum, Nummularia Herba Kunigundis. Potentilla, Equiſetum paluſtre longioribus ſetis. Item brevioribus ſetis. *	Siſymbrium Menthæ ſpecies, Botrys, * quod alias clivis apricis gaudet. Sphatula fœtida, Halicacabus, Tribulus aquaticus fl. * Gratiola. * Anagallis aquatica anguſtifolia minima C. Bauh. * Allium fol. narciſſinis majus & minus Cluſii * Arundo	* Typha florens * Gramen Calamogroſtis fl. * Millefolium cornutum aquaticum ſpicatum C Bauhin. fl. * Millefol. pennatum aquaticum ſpicatum C. Bauhin. fl. * Hyſſopides Thalii, quod h… midioribus arvorum ſcrobib… frequens.
…um, …ppus, …num, …m …oſum.		Bellis minor.	Vlmus Campeſtris *Arum. Primula veris* * pallidior & odora lutea, pallidior, maximè ſylvis, æquè ac Arum gaudere ſolet. Jacea ſeu Herba Trinitatis. * illa nempe quæ aliis viola bicolor arvenſis eſt. Ornithogalum luteum, quod & bulbus ſylveſtris dicitur. * Burſa paſtoris loculo oblongo mitior C. Bauhin. *	Taraxacon. Ranunculus auticomus Lobel. * Naſturtium pratenſe vulgatius. * * Gramen hirſutum exile Cyperoides. * Alſine foliis Veronicæ Tabern. * Alſine foliis Triſſaginis Lob. * Phu minimum (Lactuca agnina)	Chamæiris Acetoſa Orobanche, Dentaria. Ophiogloſſum Orchis * & hujus aliquot ſpecies. Palma Chriſti. Satyrion. Betonica. Biſtorta. Caryophyllata. Gramen vulgatius Lob. * Gramen perenne miliaceum Cam. * Gramen Matthioli vulgare (in prima illa editione) putatum.	* Iris media ſeu varia Cluſii in Pannonicis. Rapunculus Eſculentus * * Rapunculus umbellatus minor. Ranunculus pratenſis erectus. * Ranunculus pratenſis repens. Sanguiſorba major, minor. Gentiana, Blattaria, Achillea. * Geranium Batrachoides vulgare Geranium pulcrum. Filipendula, Horminũ * ſylveſtre Bellis major, Althea * quæ aliàs maximè udis gaudet. Chamæpitys * quæ aliàs agris delectatur.	Ariſtolochia, Centaurium minus. Chamæleon niger, Ononis alba & lutea in Sileſia frequens. Paſtinaca * ſylveſtris tenuifolia & latifolia. Alcea, * quæ potiſſimum dumeta aprica amat. Symphytum majus, fl. palleſcente & fl. rubro, Euphragia, * Euphraſia altera ſeu ſecunda Dod. Stoechas citrina.	Colchicum, Verbaſcum * nigrum maxime quod mas dicitur Angelica ſylveſtris. * Trifolium vulgare album & rubrum. Trifolium luteum minimum Lob. * Pimpinella ſaxifragia major. * Ægilops ſeu Feſtuca 2. Tabern. * Vlmaria.	Pneumonante fl. Colchicum fl. * Gentionellæ ſpecies, autumnalis * * Gentionella πολυάνθεμος. * Drymopogon fl.
…tus, …da- …n, …ari- …nete- …s.	Elleborus niger, * fl. herbaceo. Elleborus niger fl. albo. *	Buxus Pſeudoelleborus * qui in Thuringia clivis & collibus, ac juxta vias quandoque abundat. Leucojum bulboſum * quod aliàs ſylvis gaudet. Narciſſus luteus præcox. * Aconitum hyemale. * Crocus vernus variis florum coloribus. * Corylus ſativus fl.	Vva ſpina ſativa. Cornus fl. Chamæciſſus Hyacinthus & quidem Botryoides cœruleus. * Viola purpurea alba & incarnata ſimplex, Amygdal. fl. Armeniaca fl. Viola latifolia fl. purpureo. Dalechamp. ſeu Bulbonac. *	Ribes * minus & majus quoad fructum. Caſtanea fl. Ceraſa fl. Perſica fl. Pyrus fl. Iuglans fl. Bellis ſativa variis fl. colorib. * Ranunculus nemoroſus fl. pleno Cluſio depictus. * Aſparagi Cymæ ad delicias menſarum carpuntur. *	Iris. Et quidem varietate colorum placcus. * Chamæiris alba, purpureo, violacea repens * Tilia. Staphylodendron fl. Porrum. Berberis. Raphanus ruſticus. Cerefolium. Malus fl. RhaMonachorum. Aſphodelus. Fumaria. Fumaria Hiſpanica. * Myrrhis. Caltha. Aquilegia. Roſmarinus. Cheiri ſeu Leucojon Lupini * qui aliàs Julio vigere & florere ſolent. Pœonia mas & fœmina. Coluthea * nempe Scorpioides 1. Cluſii, non illa vulgaris. Fraxinella, * quæ Thuringiæ collibus & ſylvis quibusdam familiaris eſt.	Spica, Lavendula, Thymum. Ruta, Roſa, Olea, Fœniculum. * Piſum, Melanthium, Malva. Lolium, Atriplex, cujus multæ ſpecies ſunt. Meliſſa, Lilium Cruentum, Spinachia, Portulaca, Horminum ſativum, Sclarea, Althæa, Endivia, Coronopus, Tormentilla, Cichorium ſativum, Viola Mariana, Naſturtium, * Naſturt. criſpum, Piperitis, Lepidium, Gentiana, Stœchas, Labrum Veneris. * Anethum, Abſynthium Ponticum, Sanguiſorba major. * Papaver ſativum corniculatum. * Pœonia fl. plenô. * Coluthea, ſ. Orpioides.	Cyperus. Fœnum græcum. Phaſeoli. Blitum Vngaricum. Beta alba, nigra. Aſparagus altilis. Cucurbita, Pyra. Cucumis melones. Lactuca, Siſarum. Eruca. Ocymum Baſilic. Cœpa. Allium ſativum. Sinapi. Piper Indicum. Caryophyllus fl. Glycyrrhiza. Artichochi. Acanthus. Hyſſopus. Salvia. Paſtinaca. Aniſum. Apium. Carduus Bened. Matricaria. Matric. fl. plen. * Borrago ſemper virens. * * Borrago vulg. * Eryngium cæruleum. * Oxys corniculata fl. luteo. * Cakile Serapionis.	Frumentum Turcicum, ſive Indicum, ſeu Bactrianum. Braſſica, Menta criſpa. Abrotanum fl. Abrotanum camphorat. fl. * Ammi. * Mentaſtrum, Majorana. Angelica. Cucumis Aſininus. Ricinus. Latyris. * Digitalis rubra. Momordica. Cnicus. Poma frugif. Poma Veneris fl. Lilium album. Tanacetum Angl. fl.	Crocum fl. Cyclaminus fl. * Calamenthum montanum præſtantius. * Linaria elatior Pannon. cæru… * Alcea Cannabina fruticans. * Coſtus hortenſis. * Mala Inſana. * Poma Æthiopica. ¶ Meliſſa Molucca. ¶ Solanum tuberoſum. ¶ Convulvulus cœruleus. ¶ Narciſſus Autumnalis. * Anemone 3 Matthioli in hortis refloreſcens.
…, …us, …s, …etum, …ie- …val- …iſum- …us, …s …us.		Avellana ſylveſtr. fl. * Alnus fl. * Populus Lybica ſeu Tremula fl.	Viſcum. Trinitas, ſquammaria. Alſine. * vulgatior & illa, quæ foliis hederaceis eſt. * Moſchatella Cordi. * Bulbus ſylveſtris Cordi. * Fumaria bulboſa. Pſeudofumaria. * Radix non cava. * Tithymallus ſylvaticus verno tempore recens.	Aſarum. Betula. Ribes nigra. Quercus. Fagus, Caſtanea, Pyrus ſylveſtris fl. Alleluja. Fragaria fl. * Orobus vernus ſylvaticus Thalii. * Ranunculus nemoroſus albus purpureus.	Myrtillus. Lilium convallium. Rubus. Herba Paris. Fungi, Tubera. Ophrys. * Aſtragalus ſylvaticus Thalii. * Ceraſus avium nemoroſ. fl. * Ranunculus ſylvaticus hirſutus magnus Platyphyllos.	Liguſtrum. Pyrola. Sanicula, * mas, fœmina. Alchimilla. * Braſſica ſylveſtris Cordi. * Aconitum luteum præcox. * Securidaca purpurea. * Orchis abortiva. * Ranunculus ſecundus Tab. * Rapunculus Alopecuroides. Spica alba Lob.	* Clematis altera urens. Agrimonia Smilax lævis * Ebulus, Sambucus, vulg. montana. † Aconitum luteum, Lycoctonon ſerotinum. † Lathyrus ſylveſtris purpureus Dodon. † Lathyrus ſylveſtris fl. luteis Thalii † Euonymus.	Erica. Heiden. Succiſa. † Filicum genera. † Sonchus ſylvaticus & Thalii. † Auricula muris major Tragi. † Polipodium. * Lampſana Lob. † Rhamnus Catharticus baccis onuſtus eſt.	Hedera provoluta. † Muſci ſpecies.
…, A- …um …ines, …m,			Radix cava fl. † alibi dumetis umbroſis delectatur.	Juglans fl. ubi ſpontanea eſt. Allium urſinum † quod aliàs loca ſylvoſa & fruticoſa opaca ſequitur. † Alſines ſpecies. † Alſine hiſpida major & minor C. Bauhin. † Alſine parva recta foliis. Alſines hæderaceæ ſed rutæ modo diviſis Lob. † † Ornithopodium. † Burſa paſtoris minor.	Orobanche † præſertim in Cannabinis agris. Thlaſpi, & quidem maxime Scorodothlaſpi: ſeu Thlaſpi vulgatius Drabæ folio Lohel. Anagallis † maſ & phœnicea. Coluthea † reponenda inter hortenſes, niſi intelligatur Coluthea Scorpioides Cluſii, quæ ſylvoſis & vepretoſis gaudere ſolet collibus.	Triticum, Fagopyrum ſeu frumentum Saracenicum, Zea, Secale, Sonchus aſpera & lævis, Avena, Vicia, Panicum, Linum, Conſolida regalis, Faba, Melanthium ſylveſtre, Piſum, Pſeudomelanthium, Chamomilla, Rapum, Raphanus, Scabioſa major, minor, Pſeudoapios. † Criſta Galli lutea major. † Rapiſtrum, Antirrhinum minimum.	Sorgho, Cicer. Perſicaria † arvenſis immaculata. Ononis, Echium. † Echium Germanicum, ſpinoſum Fuchs. † Bugloſſum vulgare offi in. Agrimonia, Pſyllium, Solanum. Millefolium, Bardana, Flos Adonis. † Ægylops Tab. 1. Ægylops maceriatum, Anagallis, cœrulea fœmina, Perfoliata.	Mylium Oſyris. Hieracium. † Hieracium minus. Piloſella. † Hieracium Aphacoides Tabern. † Hieracium minimum Cluſii vel octavum. † Hieracium minimum anguſtifol. C. Bauh. Lappa major capitulis tormentoſis.	† Tithymallus minimus Tabernæm. fl. † Achillea fl. † Carduus Avenaceus fl.
…s a. …is …s, …e- …ini- …s.		Avellana domeſtica fl.	Pulſatilla fl.	Perſica florens, Amygdalus fl. Conſolida media † quæ aliàs pratis & ſylvis delectatur. † Conſolida major ſecunda ſpecies Thalii. † Buphthalmum Matthioli & Tragi quod tamen Julio floret. † Prunella. Tithymallus † maxime Cypariſſias. † Tithymallus Helioſcopius.	Eryngium. Geranium † & quidem ſupinum & pes columbinus. Piloſella. Saxifragia alba † Chelidonides Lob. Fumaria. † Lunaria Botryitis. † Holoſtium Caryophylleum arvenſe Tabern. † Gramen floridum majus Tab. † Chondrilla 1. Dioſ. Columnæ.	Atriplex, Perfoliata † quæ ſubinde agros amat, ut in agris Altorphianis videre eſt. Portulaca ſylveſtris Abſynthium vulgate † quod in quibuſd. pagis Haſſiæ frequens. Veronica † quæ ſylvis aridioribus delectatur. † Veronica ſpicata minor. Fœniculum, Ruta, Daucus. Chamæpytis. Vrtica. † Chondrilla Coronopifolia.	Telephium, Origanum, Dostgen. Calamintha, Satureja. Serpillum Melilotus coronata. Artemiſia, † rubro & viridante caule. Gnaphalium, † medium & minus. Tanacetum. Hypericum † vulgare. † Hypericum ſupinum tertium Cluſii. † Sferracavallo Germanicum Camer. Peplus. †	Erica. Abrotanum † fœmina, in quibuſdam regionibus ſpontaneum nobis tantum hortenſe. Serpillum alterum. Serpillum anguſtifolium inodorum. † Virga aurea. Cucumer aſininus. Mercurialis † Mas & fœmina. † Trifolium acutum album. [illegible]folii lutei Thaliani 1. minor [illegible]ies.	† Carlina ſeu Carduus ſylveſtris Camer.
… …les, …s, ….		Paronychia alſine folia Lob.	† Alſine verna glabra Lugd. Vva ſpina ſylveſtr. Prunus ſylveſtr. Burſa paſtoris. Chamæciſſus. Senecio. Radix cava & radix non cava † quæ aliàs dumetis juxta vias abundant. † Alſine minor.	Meſpilus fl. Fragraria fl. Adiantum ſive Paronychia Matth. Vrtica mortua. † Vrtica non mordax vulgaris fœtens purpurea Lob. † Spergula ſaginæ quæ etiam agros amat. † Cauda muris.	Acuta ſpina. Berberis. Plantago major, media, minor. Thlaſpi † vulgatiſſimum vaccariæ folio, Lob. Rubia ſylveſtris. Caryophyllata. Rubus fructu cæruleo humilior. † Rubus fructu nigro grandis. † Aizoon acre minimum. † Sedum ſeu Aizoon inſipidum minimum. † Aizoon teretifolium album Lob. † Aparine lævis & aſpera.	Liguſtrum † Thlaſpidium Virga ſanguinea. Atriplex. Coronopus. Chelidonium majus. Labrum Veneris alterum. Carduus Marianus. Abſynthium vulgare. Ballote vulg. alb. Ballote nigra. † Ballote criſpa Lugd. Alliaria, Periclymenon, Lichen, Hepatica font. Hyoſcyamus Sempervivum majus & minus, Sambucus, Cuſcuta. Bryonia, Glycypicron.	Telephium. Cruciata. Calamintha. Apatine. Lithoſpermum. Lithoſpermum nigrum. Clematis altera. Clematis urens. Verbena Cicuta. Parietaria Cardiaca Millefolium Gallium Ebulus. Ægilops ſeu Lolium Tragi 2.	Vincetoxicum. Halicacabus. † Solanum nigrum. † Solatrum vulgare baccis rubris † Acanthium † Carduus viarum vulgatior. † Carduus lanceolatus, Tab. ¶ Atriplex olida puſilla hircina Lob. ¶ Atriplex parietum incana. ¶ Convolvulus major ¶ Herniaria.	Bonus Henricus. Hedera corymboſa. Caryophyllus ſylveſtris.
… Pe- …oca …s & …, &c		Chemelæa. Mezereum. Thymelæa fl.	Vlmus montana.	Aſarina Prunella Saxifraga Hircina. Helleborum album * licet apud nos tantum hortenſe. Tithymallus. Polygonum brevi anguſtoque fol. C. Bauh. ¶ Polygonum 3. Tabern. oblongo anguſtoque fol.	Abies. Iuniperus, Aquilegia. Dictamnum album. Martagon ſeu Hemerocallis. Polygonatum vulgare. Sigillum Salomonis. ¶ Polygonatum latifolium. ¶ Polygonatum anguſtifolium, ſed poſteriores ſpecies tantum in montoſis ſylvis provenire ſolent. Rubus Idæus, qui etiam ſylvis delectari ſolet. ¶ ¶ Lagopus, qui & arva ſectatur. ¶ Pentaphyllum Petræum, quod tamen in Iunio floret. ¶ Caryophyllus Holoſtius Lob. ¶ Chamædrys reſupina collina.	Ptarmica, Thymum. Imperatoria Chamædris Stachys. Hemerocallis. Lichen. Hepatica Fontana. Geniſta. ¶ Geniſta ſpinoſa. ¶ Polygala recentiorum variis fl. coloribus. Aſparagus. ¶ Helianthemum Germanic. Camer. ¶ Stachys Dioſcotidis & Plinii Lobel. ¶ Gramen criſtatum C. Bauh. Gramen marinum minus Tab. ¶ Synanchica Dalechamp.	Meum, Betulus Allium ſylveſtre. Calamintha montana Smyrnium Artemiſia Androſæmum ¶ Aſcyrum Aconitum luteum Napellus Anthyllis montana Lugd. ¶ Anthyllis leguminoſa Lob. fl. luteo & pallido. ¶ Apium montanum Dalechamp. ¶ After Conyzoides. ¶ After luteus collinus. ¶ Jacea nigra anguſtifolia, ſeu Cyanus ſylveſtris anguſtifolius major Thalii. ¶ Jacea alba & ſecunda Thalii.	Peucedanum ¶ quod etiam in quibusdam aridioribus pratis occurrit. Vincetoxicum Atractylis. Clynopodium ¶ majus, minus After Atticus. ¶ Prunella grandiflora. ¶ Ericoides luteum Thalii. ¶ Campanula rotundifolia minima. ¶ Orchis ſpiralis Gemmæ.	

LECTORI.

…N! accipe, Lector amice, tabulam hanc locum & tempus coll[i]gendarum plantarum exprimentem, quondam à celeber-…o Medico Theophilo Kentmanno delineatam, jam vero in …iam Herbilegæ Juventutis in Academia Gieſſena correctam & …es auctam, quoties hæc ſigna (*)(†)(¶) occurrunt. Tu tuis …mos hoc quicquid eſt laboris accommoda, & anni tempe-…es diverſas, reſpectu quarum jam citiùs jam ſerius plantæ pro-…iunt diligenter diſtingue.

Francofurti ad Mœnum,
excudebat
Joh. Philipp. Andreæ.
1715.

TABULA
EXCURSIONIBUS BOTANICIS ET CONFICIENDIS HERBARIIS VIVIS INSERVIENS.

Ad HERBARIUM VIVUM conficiendum requiruntur

- **1. INSTRUMENTA**
  - RHIZOTOMUS, ex ſolido, firmo & indurato chalybe aut ferro, ulnæ unius aut dimidiæ longitudine, cui manubrii loco liguncula adaptetur. Hujus uſus eximius eſt in eruendis radicibus: quem in finem altera extremitas bipartito excurrat, ita ut ab uno latere rutrum ſit, quô eruantur plantæ, ab altero ferramentum bicorne, ſeu bidens, quo radices illæſæ detegi & erui poſſint.
  - TORCULAR BOTANICUM, à *Laurembergio* in *method. conficiendi herb. viva* deſcriptum: cui & vulgare, quo Bibliopegi utuntur, ſubſtitui poteſt. Hoc plantæ explicatæ complanantur.
  - LIBER ex charta bibula, aut Typographicâ confectus. Compingantur ejus aliquot ſcapi, in folio, quod dicitur & undique loris & vinculis longioribus inſtruatur, quorum adminiculo mox conſtringi, mox relaxari poſſit.
- **2. TEMPUS colligendi legitimum**
  - ANNUUM quod eſt integer anni curſus, pauciſſimis menſibus hybernis exceptis. Statim enim circa principium Januarii aliquot Hellebori nigri ſpecies, flore viridi cumprimis & roſeo, cum ranunculoide, aconito vulgi hyemali, mox & Narciſſo-Leucojum, Cornus, Corylus, &c. in flores ſe induunt: Aliæ autem ad Novembrem usque vigent, *vid. Tabula tempus florendi ſiſtens.*
  - DIURNUM eſt pomeridianum, cumprimis menſibus vernalibus: æſtate verò ſummô mane, rore, quo tempore matutino herbæ madeſcunt, à calore Solis maximam partem disjecto. Eligatur autem tempus ſerenum, ope barometri explorandum. Humor enim ſub tempore pluvioſo plantis affrictus exſiccationi illarum peſtis eſt truculentiſſima, quâ tum ad putredinem, tum ad rancorem & nidorem diſponuntur. Quodſi autem exinopinatò torrente quodam aut pluvia obruamur, humiditas illa per chartam bibulam à plantis ſtatim abſorbenda eſt, torculari blandè, non violenter, compreſſo.
- **3. MODUS exſiccandi plantas** hic eſt: Antequam herbæ in ſylvis aliisque locis collectæ ſive torculari, ſive herbario vivo immittantur, folia ſuperflua, ſemiputrida & inutilia abſcindantur & ſi caulis aut capitulum juſto craſſius eſt, ne commodè agglutinari poſſit, ab averſo latere portio quædam cautè reſecetur. Abhinc in ſitu naturali planta explicata foliisque ne ſibi invicem incumbant, ſeorſim locatis, inter chartam emporeticam collocentur & torculari botanico fortiter comprimantur. Quamprimum autem domum redieris, plantæ inde exemtæ novis foliis chartæ bibulæ interponantur, indies hoc repetendo, donec plantæ legitimè exſiccatæ ſint. Ita enim flores colorem ſuum nativum retinebunt & ipſa folia à ſitu & ſqualore immunia erunt.
- **4. ORDO in diſpoſitione plantarum obſervandus.** variat admodum. Sunt qui ordinem amant Alphabeticum: Sunt qui plantas ad imitationem *Sim. Paulli* juxta ſeriem IV. anni temporum diſponunt: Sunt qui characteriſmos plantarum reſpiciendo cum *Tournefortio* & aliis certas plantarum Claſſes conſtituunt, è *Tab. præcedentibus* petendas. Aſt optimum hic eſt conſilium *DN. SCHELHAMMERI*, qui ſingulis foliis plantas ſingulas agglutinare jubet, ita ut quævis pagina nonniſi unicam contineat plantam; Sic enim facillimè congeneres ſibi jungi, &, quandocunque libuerit, ſeries ad imitationem aliorum componi & mutari poterit.
- **5. GLUTEN Botanicum**
  - SIMPLICIUS,
    - Ichtyocolla per noctem in 🜄 macerata & coq. inſpiſſata.
    - Gummi Arabicum, Tragacanthum } in ▽. Vino, aut cereviſ. ſoluta.
    - Gluten vulgare Scriniariorum.
  - MEDICATUM, ad mures & inſecta arcenda
    - *Laurembergii*
      - ℞. Extracti abſinth. ℈j.
      - Gummi Arabici ℥ß.
      - Cereviſ. optim. q. ſ. M. & factâ ſolutione repone pro uſu.
    - *Spigelii*
      - ℞. Taurocollæ pellucid. ℥j. maceretur in ✢ acerrim. ℥vj. liquef. penes △.
      - add. Aloes hepat. ʒß.
      - Pulv. Caryophyll. ℈j. M.

FRANCOFURTI AD MOENUM,
Proſtat apud JOHANNEM PHILIPPUM ANDREÆ, MDCCXV.

INDEX GENERUM PLANTARUM.

My

F I N I S.

SPHALMATA ILLAPSA.

Pag. 6. Col. 1. lin. 2. *loco verb.* IX. Genera *lege* IX. Sectiones.
Pag. 33. Lin. 7. *loco* Catharctica *lege* Cathæretica.

